

TRADICIJE NAŠE BORBE NE BODO NIKOLI ZBLEDELE

22. julija praznujemo Dan vstaje slovenskega naroda, dva dni poprej pa slavi Celje svoj občinski praznik.

Oba praznika sta pri nas že globoko zakoreninjena, saj nas spominjata na najbolj težke in hkrati na najbolj značajne dogodke med NOB. Ni nam treba ponovno poudarjati važnosti teh dveh praznikov, saj vsak naš delovni človek dobro ve, koliko za razvoj zgodovine celotnega slovenskega naroda in še v ožjem smislu za Celje pomenita. Oba praznika časovno sovpadata, kot so si časovno sledili dogodki v usodnem letu 1941. Na dan 20. julija leta 1941 je bila v Resevnem pri Sentjurju ustanovljena prva celjska četa, dva dni pozneje, 22. julija, pa so na raznih krajih v Sloveniji vzplameli prvi boji proti okupatorju, začel se je boj za svobodo slovenskega ljudstva za njegovo narodnostno in socialno osvoboditev.

Ko vsako leto praznujemo ta dva praznika, vedno lahko z velikim ponosom ugotavljamo, kolikšni so uspehi, ki so bili rojeni na temeljih svetle tradicije narodne vstaje. Jugoslavija je bila v letu 1941 od vsega sveta pozabljena. Strategiji so čez ta kos južne Evrope napravili črto, češ, izgubljeno področje. Toda kmalu za tem so začudeni ostrmeli, ko je ravno ta žrtvovan del sveta vzplamtel v ognju upora in to brez generalov, brez vojaškega potenciala, skratka, navkljub vsem poznanim in zakonjenim principom vojskovanja. Vstaja jugoslovanskih narodov je dvignila ugled tega kosa sveta in od tistega časa njen ugled od dne do dne raste.

S ponosom lahko gledamo na prehojeno pot. Le petnajst let je preteklo, odkar so delovni ljudje pri nas vzeli krmilo svoje usode v roke.

V teh petnajstih letih so naši ljudje žrtvovali za svoje sijajne uspehe toliko, da mnogi v svetu še danes ne razumejo, kako je to mogoče. Razumeti pa ne morejo zato, ker ne verjamejo, da je edina najbolj zanesljiva in nepremagljiva sila enotnost ljudi, ki vedo kaj hočejo, ki znajo ceniti svojo svobodo in ki se ne morejo pomiriti z nobeno obliko odvisnosti in hlapčevanja.

Jugoslavija in mi Slovenci v njeni narodnostni skupnosti, je postala neka nova, doslej manj poznana sila v zgodovini odnosov med ljudmi. Država, ki se ne more meriti z drugimi državami niti po obsegu niti po številu, niti po moči in niti po ekonomski razvitosti, ima v razvoju svetovne politike vendar takšen vpliv, kot ga ne more doseči nobena druga država z vsemi svojimi tradicijami preteklosti. Ta sila je enotnost narodov, ta sila je pripravljenost ljudi na vsakršne žrtve, ta sila je neomajna pravicoljubnost naše zunanje politike, je naša neupogljiva volja pri izgradnji socializma. Največji ugled pa brez dvoma uživa borba naših narodov pod vodstvom predsednika Tita za svetovni mir, saj naš predsednik velja za enega izmed najbolj vnetih pobornikov miru. To mu priznajo vsi, tudi tisti, ki jim to priznanje ne gre rado od ust.

Ko vidimo vse te naše notranje in zunanje politične uspehe, ko na vsakem koraku čutimo nenehno napredovanje vseh naših bratskih republik, nas navdaja še ena prijetna zavest: zavest, da se nismo izneverili načelom tistih, ki so prvi stopili na to pot. Mnogi, ki so v te uspehe, ki jih danes dosegamo, neomajno verovali, ki so živeli za te cilje in vzga-

jali množice okoli sebe, danes niso več živi. Niso dočakali sadov svoje setve. Toda umirali so v prepričanju, da za njimi vstajajo novi orači, ki bodo obračali iste brazde, ki bodo enkrat mogli pokazati, da setev ni bila zaman. Ta zavest v nas mora biti bolj razveseljiva in bolj globoka, kot vsi drugi razlogi, zaradi katerih stopamo nenehno kvlišku. Cilji padlih borcev morajo biti in bodo doseženi. To smo dolžni doseči v spoštovanju

do žrtev, v spoštovanju do sebe in do svojih potomcev.

Te misli in taka zavest naj nas spremlja, ko praznujemo dva velika praznika. Te misli pa nas morajo spremljati tudi v našem vsakdanjem življenju, pri našem vsakodnevnem delu. Zavedati se moramo, da smo tisti hip, ko smo se goloroki uprli nasilju, začeli pisati novo poglavje v zgodovini Jugoslavije in vsega sveta. Narodi, ki se otrsajo raznih bremen

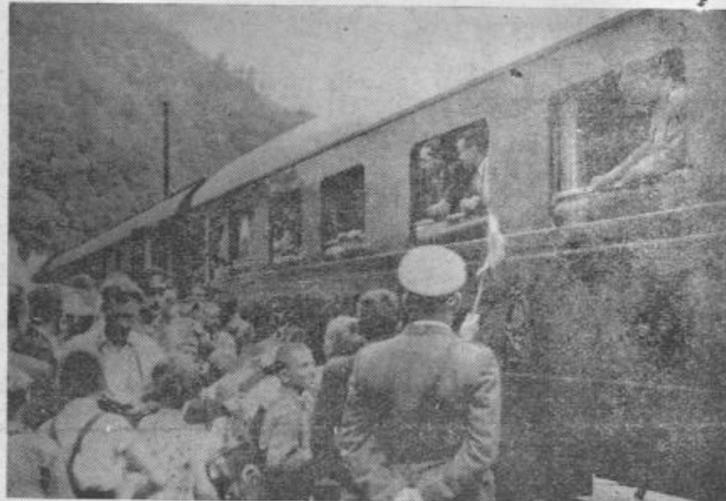
in jarmov, se zgledujejo po nas. Če smo pot, ki jo ves svet pozorno spremlja, začeli, če smo jo doslej nesebično in uspešno hodili, jo moramo tudi nadaljevati in dokončati. Temu pa smo kos, kajti naši narodi, vsi naši delovni ljudje, vsi pošteni državljani so dokazali, da trdno stojijo na temeljih svetlih tradicij NOB. To nam je zagotovilo, da bomo končno, pa naj bo s takšnimi ali pa drugačnimi žrtvami, tudi uspeli.

Predsednik NASER je bil v Zidanem mostu nadvse toplo sprejet

Jugoslovanski narodi znajo ceniti svoje prijatelje. V egiptovskem narodu vidijo prisrčnega prijatelja, zato je bil sprejet predsednik te mlade države povsod v Jugoslaviji prisrčno. Predsednik Egiptovske republike je obiskal v svojem potovanju po Jugoslaviji poleg Beograda tudi Sarajevo in Zagreb. Modri vlak s visokim gostom je v ponedeljek pripeljal na tla republike Slovenije. Visoke egiptovske državnike je na vseh postajah pričakovala množica ljudi. Zelo prisrčen pa je bil sprejem v Zidanem mostu.

Ze več kot eno uro pred prihodom vlaka so se zbirali ljudje na peronu, kjer so plapolale egiptovske in naše zastave. Godba je igrala koračnice, medtem ko so prihajali še vedno ljudje iz vseh strani: iz Celja, Trbovelj, Zagorja, Hrastnika, Radeč in drugih bližnjih in daljnjih krajev.

Točno ob 14.35 je Modri vlak pripeljal na postajo. Množica je vzvalovila. V pozdrav so zadeneli vzkliki, nad glavami so zaplapolale zastavice. Vlak se je ustavil. Na oknu se je pojavil Naser. Več sto rok se je dvignilo v pozdrav in vzklikov: »Tito, Naser!« kar ni hotelo biti konec. V vagon so vstopili pionirji s svetjem ter med drugimi tudi sekretar Okrajnega komiteja ZKS tovariš Franc Simonič.

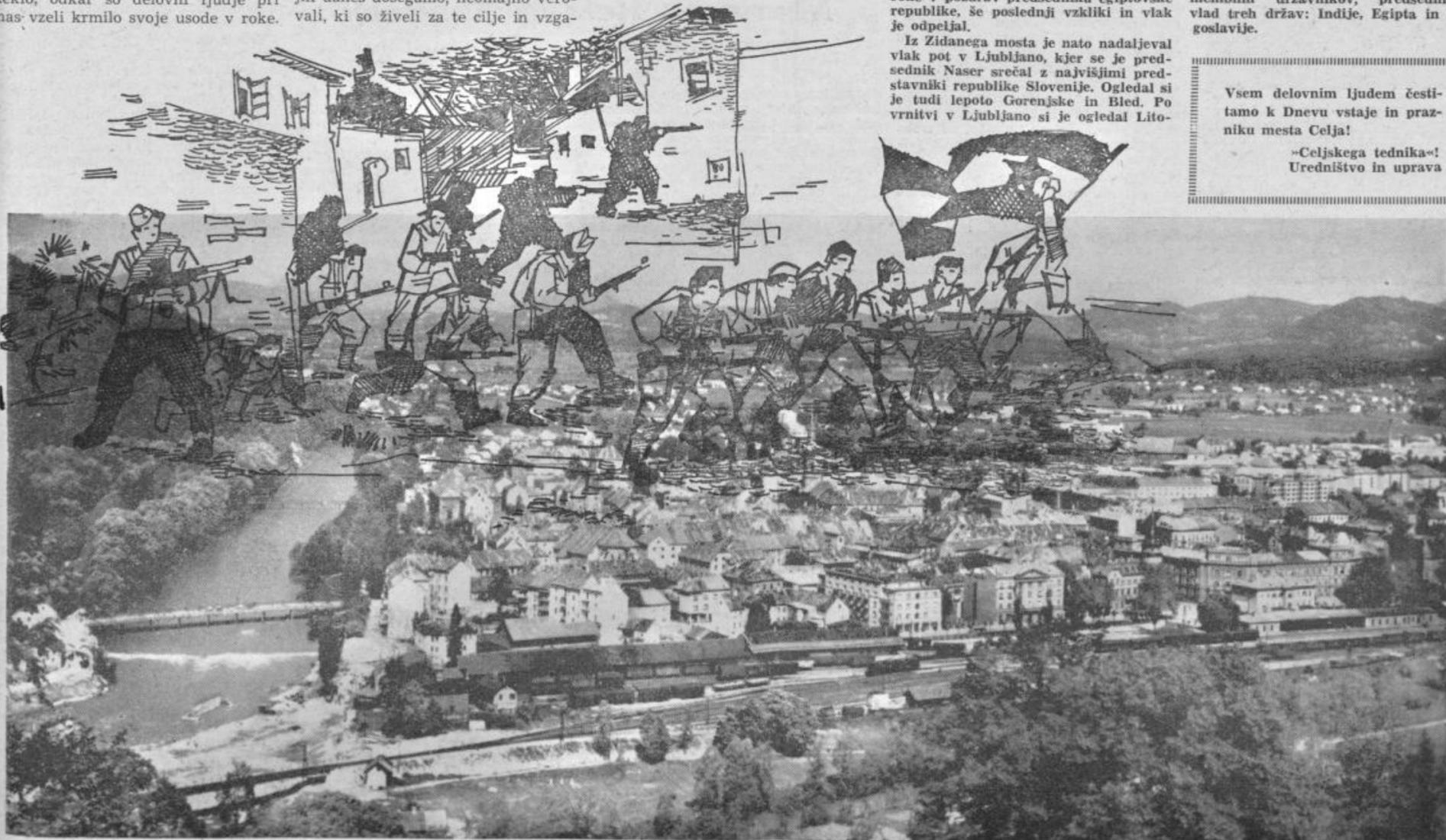
Pionirji trboveljske gimnazije so zapeli nekaj pesmi, godba na pihala pa je igrala koračnice. Po petminutnem postanku je vlak počasi odpeljal proti Ljubljani. Še poslednjič so se dvignile roke v pozdrav predsedniku egiptovske republike, še poslednji vzkliki in vlak je odpeljal.

Iz Zidanega mosta je nato nadaljeval vlak pot v Ljubljano, kjer se je predsednik Naser srečal z najvišjimi predstavniki republike Slovenije. Ogledal si je tudi lepoto Gorenjske in Bled. Po vrnitvi v Ljubljano si je ogledal Lito-

stroj in glavno mesto naše republike, nato pa nadaljeval pot skozi Slovensko Primorje, si ogledal Postojnsko jamo, v sredo pa je prispel na Brione, kjer je bila drugi dan konferenca treh pomembnih državnikov, predsednikov vlad treh držav: Indije, Egipta in Jugoslavije.

Vsem delovnim ljudem čestitam k Dnevu vstaje in prazniku mesta Celja!

«Celjskega tednika»!
Uredništvo in uprava

POGLED PO SVETU

V Moskvi je Dag Hammarskjöld v družabnem duhovičenju izjavil, da je pozabil na Svedsko, da danes pripada univerzalni domovini, domovini OZN. Univerzalna domovina, za katero se prizadeva toliko najboljših človeških umov, je neizbežna potreba, vendar je tudi pretekli teden pokazal, da bo pot do nje še dolga in težka. Politika koeksistence je zabeležila nekaj pozitivnih dogodkov. Tako so se za dobro stopalo približala stališča v razgovorih o razorožitvi, pri čemer je imel bistvene zasluge tudi jugoslovanski predlog. Bulganin je šel v svojih pobudah za zblizevanje še dalje, zasedanje Vrhovnega svetovnega sveta v smislu koeksistence. SZ je revidirala pokojnino in zvišala proračunsko vsoto zanje za dvakrat. V Angliji se mudi gospodarska delegacija SZ in skuša pritegniti največji del angleškega izvoza v višini 1 milijarde funtov, pri čemer bi eno tretjino zavzemalo strateško blago. Kljub poznanjskemu incidentu bo Poljska še naprej vodila politiko demokratizacije. Češka in Poljska sta se sporazumeli, da so njune meje dokončne, ter za medsebojno gospodarsko sodelovanje. Na Madžarskem so rehabilitirali nad 10.000 žrtv stalinizma. Sporazumevata se Sirija in Turčija kljub težkemu obmejnemu incidentu 23. junija. Uspešno je zaključil potovanje v SZ perzijski šah. In tako dalje.

Pri nas imamo v gosteh največjega Arabca, Gamala Abdera Nasera, oficirja egiptovske vojske, ki je pred nekaj leti osvobodil svoj narod in pogoltnil kralja in njegovo kamarijlo preko egiptovskih mej, zaključil pa osvobodilni boj letos 18. junija, ko je odraščal zadnji John Bull iz Sueza in Aleksandrije. Revolucija v Egiptu še ni končana. Revolucija je treba, kakor je rekel Lenin, zakrjepiti, utrditi jo je treba, dati ji trdne gospodarske temelje, osvoboditi deželno revščino, ustavo realizirati v dejanskih družbenih odnosih. Tu smo se znašli z Egiptom, kajti dežela Nila kakor Jugoslavija nočeta ničesar drugega kakor imeti svoj dom, urejen

Simpatični predsednik Naser je v Zidanem mostu smehljaje odzdravil množico, ki ga je navdušeno sprejela

po svoji volji in to čim boljše. Oni kakor mi ne trpimo, da bi bogatejši sosedje vtikali svoj nos v naše interne zadeve. Oni kakor mi naletavamo na podobne težave in ovire od strani tistih, ki jim svoboda narodov ni pri srcu. Takih narodov pa je precej na svetu, ki hočejo izpod jarma bogatih mogotcev, zato je Naserjev obisk, ki se mu bo pridružil še Nehrujev, z mednarodnega stališča velepomembna stvar. Rekli bi z renesančnim velikanom Albertijem, da ljudje lahko vse izvršijo, če je le njihova volja taka. Marsikaj so že, marsikaj še bodo, kajti njihova volja je taka.

Nemci bi seveda ne bili to, kar so, če ne bi vodil križarske hladne vojne kar naprej. V dne, ko so Adenauerjevi poslanci regulirali obvezno vojno službo in dali še krepkejšo osnovo nemški remilitarizaciji, kar pomeni v Nemčiji isto kot obnovo pruskega militarizma, so isti poslanci izmanevrirali ratifikacijo pogodbe o jugoslovanskih vojnih in predvojnih terjatvah. Nemčija bo po Blankovi izjavi letos imela že 100.000 vojakov, leta 1957 pa 270.000. Letos je zato že nekajkrat pokazala zobe, vendar na tak način kakor to pot Jugoslaviji, s katero se o teh terjatvah pogaja že tri leta, še ne. Naj se nikdo ne čudi! To je nemška politika, druge ni bilo doslej! Ob tem koraku nemške klerikalije se lahko zamislijo Francozi, pa tudi še Angličani. Ta politika je nestrpna, ošabna, pa tudi neumna in nesodobna. Vprašanje je, ali se bo socialni demokrat, ki so prav te dni zborovali, posrečilo uresničiti kako drugačno nemško politiko, ali bo »di blonde Bestie« še vedno edino kar zmore Teutone postaviti na mejo v odnosih do drugih na-

Odkritje spomenika padlim borcem in žrtvam fašizma v Solčavi

Prebivalstvo prijazne gorske vasice, ki leži v osrčju Savinjskih planin, bo letos slovesno proslavilo Dan vstaje, 22. julij. Na ta dan bo odkrit spomenik padlim borcem in žrtvam fašizma. Na spomeniku je vklesanih 20 imen padlih borcev in 27 imen talcev ter žrtv fašizma. To so bile velike žrtve za kraj, ki je takrat štel le 700 prebivalcev.

Ko je okupator zasedel našo domovino, so se tudi za Solčavane začeli težki časi. Že leta 1941 je bilo zaprtih 7 domačinov. Ponovno preganjanje zavednega prebivalstva se je začelo 10. julija 1942, ko so jih Nemci zaprli spet osem. Od teh je eden umrl v taborišču, eden pa je bil ustreljen kot talec. Po tej aretaciji so začeli odhajati domačini v partizane. Kraj je bil prvič za nekaj časa osvobojen 15. decembra 1942. leta. 2. aprila 1943 se je vrnila policija, ki je ustrahovala zavedno prebivalstvo, dokler niso decembra spet zagospodarili partizani. V večjem številu so se pojavili partizani v Solčavi 19. februarja 1944, ko so izvedli splošno mobilizacijo. Junija so pričeli s poukom na partizanski šoli. Spomladi leta 1944 se je formiral OF odbor. Prve volitve v KNOO in volitve delegatov v okrajno narodnoosvobodilno skupščino so bile 1. oktobra 1944. Prebivalstvo se jih je skoraj 100 odstotno udeležilo.

Na solčavskem teritoriju so bili Stab grupe koroških odredov in bataljoni Koroških odredov, Oblastni komite za Koroško, IV. operativna zona in Varnostno obveščevalna služba. Domača komanda je bila ustanovljena meseca junija 1944 pod imenom solčavsko-logarsko področje. V okolici je bilo tudi več partizanskih bolnišnic. Najbolj znane so bile v Robanovem kotu, od teh bo ena letos tudi restavrirana.

Najhujši udarec je doživela Solčava 24. oktobra, ko so pridrele v kraj nemške tolpe, pomešane s kvizinskiimi formacijami, požgale vas in večinoma vse kmetije v Podolševi, Matkovem kotu in Logarski dolini ter odgnali s seboj živino. Takrat so odpeljali v taborišča 153 ljudi. Zgorelo je 67 stanovanskih hiš in 162 drugih stavb. Prebivalstvo, ki ni bilo izgnano, večinoma žene in otroci, je bilo v kritičnem položaju. Ko je bila hajka končana, je KNOO organiziral na vasi ljudsko kuhinjo. Najhujše pomanjkanje hrane pa je trpelo prebivalstvo po 11. decembru, ko so ob ofenzivi na Zg. Savinjsko dolino Nemci zopet zasedli Solčavo.

Trpljenje Solčanov med NOB ni bilo majhno, saj je bilo v zaporih 37 moških in 27 žena ter interniranih 71 moških, 87 žena in 56 otrok. Iz internacije se ni vrnilo 5 moških, 2 žene in 4 otroci. Ustreljenih je bilo 5 moških. Telesne poškodbe je dobilo 12 moških in 25 žena. Mučenje pa je pretrpelo 66 moških, 83 žena in 56 otrok.

rodiv. Socialni demokrati bi radi prišli na oblast, iščejo zaveznike in glasove, pri tem pa le slabo razumejo, da je možen preboj na levo na takem terenu, kot je nemški, le z najširokogrudnejšim povezovanjem vseh naprednih sil. Ni prav, če menijo, da so za združitev Nemčije odgovorne samo štiri velesile, saj Nemčija že dolgo ni pasiven objekt v mednarodni politiki, ni prav, če so zoper direktne razgovore med Pankowom in Bonnom. Če so zares za koeksistenčno politiko, bo treba to pokazati z dejanji, kadar in če pridejo na krmilo.

Sicer pa — na Zapadu nič posebno novega! Na Cipru se Angličje izgovarjajo kar na Turke, ki pravijo, da Ciper še nikoli ni bil grški in da torej nima smisla, da bi kdaj grški postal. Čudno, da nam puste pri miru Makedonijo in druge dežele, ki so bile pod otomanskim imperijem več sto let, ti fanatiki historičnega prava, ti atlantski rekonvalescenti ob Bosporu. V Alžiru je na delu Gallus Cunctator (Francoz Odlazalec), nikamor se ne premakne, čeprav bi Alžirci po izjavi Abasa pristali na predloge francoske socialistične stranke. Snuje se Evratom, toda SZ je proti njemu, češ da je to le strateško orodje Zapada, ki bi Nemčiji dalo atomsko orožje brez pogodbeno določenih omejitev. Kaže, da iz te moke ne bo kaj prida kruha za miru lačno človeštvo.

V Italiji se Vatikan na vse kriplje upira, da bi moč levčarskih strank ne rasla tako, kakor raste. Pri tem ne izbira sredstev in včasih izgublja živce. — Eisenhower se je kljub slabemu zdravstvenemu stanju usmislil svoje stranke in privolil v kandidacijo. — Eno centralnih svetovnih vprašanj je pretekli teden ponovno obtičalo tam, kjer je: Van Ping Nan in Johnson, veleposlanika LR Kitajske iz ZDA, sta se v Zenevi sešla na 53. setanek, da bi rešila sporne zadeve med obema kolosoma na obalah Pacifika, pa sta se — rebus infectis — (ne da bi kaj opravila), spet razšla. Pan Mun Jon na Koreji je bil miniatura teh sestankov, nekaka predpoda. Upajmo, da bo konec boljše. Če bo, bomo s Shakespearjem rekli: All well when the end well (vse je dobro, kadar je konec dober). T. O.

Spomenik stoji na prijaznem mestu ob začetku vasi. Zgradili so ga s prostovoljnimi prispevki. Pričetek prireditve bo že v četrtek, 19. julija, ko bo kinopredstava, v petek zvečer bodo galske vaje, v soboto pa akademija s pevskimi točkami, recitacijami in igro »Izdajalec«, po akademiji bo baklada. Na dan odkritja, v nedeljo, 22. julija bo ob pol deseti uri sprejem patrolj, ob deseti uri govori člana Okrajnega odbora SZDL Celje, nato odkritje spomenika, polaganje vencev, recitacije, pevске točke in koncert godbe na pihala.

Na odkritje spomenika vabi Krajevni odbor ZB vse borce in aktiviste, ki so bili v času NOV v Solčavi, prav tako pa tudi vse, ki si lahko ogledajo lepote Logarske doline in okolice.

Z. I.

Solčava

Most čez Savinjo bo zgrajen do 20. novembra letos

S SEJE OBCINSKEGA SVETA ZA GRADNJE IN KOMUNALNE ZADEVE V CELJU

Pred dnevi je bila redna seja sveta za gradnje in komunalne zadeve pri ljudskem odboru celjske občine. Na seji sveta, ki jo je vodil predsednik Rado Jenko, so razpravljali o nekaterih pravih zanimivih komunalnih problemih celjske občine. Tako so že na začetku dela sprejeli sklep o imenovanju posebne komisije, ki naj prouči stanje celjskega pogrebnege zavoda, predvsem s stališča bodoče organizacijske oblike in med drugim tudi cenika. Svet je namreč ugotovil, da je pogrebni zavod v Celju lani izkazal kar 1,8 milijona din dobička, kar je spričo javnega in ne komercialnega značaja te službe vsekakor nekoliko čudno. V tej zvezi so člani sveta še sprejeli sklep o višini najem-

nine za posamezne grobove v Celju ter na pokopališčih v obrobni predelih celjske občine. Medtem, ko bo v Celju znašala desetletna najemnina za en grob 2.000 din, bo ista najemnina v drugih krajih celjske občine znašala le 1.000 din. Poleg tega bo svet za gradnje in komunalne zadeve pripravil tipski projekt za mrtvašnice v celjski občini.

Na zadnji seji pa so člani sveta začeli tudi razpravo o novih zazidalnih okoljih. Tako naj bi naslednji zazidalni okoliš v Celju zajel področje med Ljubljansko cesto in savinjsko železnico, drugi pa območje na vzhodni in zahodni strani od izliva Ložnice v Savinjo. Po prvih načrtih naj bi na oko-

lišu med Ljubljansko cesto in savinjsko železnico gradili predvsem stolpne hiše in bloke. Gotosta prebivalstva na tem področju bo po teh osnutkih od 290 do 300 ljudi na hektar. Osnetek dalje predvideva, da bi Glazijo deloma preuredili v park celjske bolnišnice, deloma pa uporabili za gradnjo stanovanjskih hiš.

Glede na to, da je celjska planarja v prvem tromesečju letošnjega leta izkazala 3,8 milijonov din izgube, je svet imenoval posebno komisijo, ki bo proučila vzroke te izgube.

Svet pa bo tudi podprl nekega študenta, ki bo za svoje diplomsko delo zbral med drugim potrebno gradivo za poznejšo izdelavo načrtov za ureditev kanalizacije v mestu Celju. Končni načrti za celjsko kanalizacijo bodo možni šele takrat, ko bo odobren urbanistični načrt mesta ob Savinji.

Vrtnarska šola v Celju pa bo po nalogu sveta uredila nove nasade, in sicer med Delavsko cesto in Krožno potjo v Gaberju in pred vavensko šolo I. ob Ljubljanski cesti. Poleg tega pa bo šola uredila še dve novi otroški igrišči, in to ob Dečkovi cesti ter v Storah.

Svet za gradnje in komunalne zadeve pa je sprejel na znanje tudi izid licitacije za gradnjo cestišča za novi most čez Savinjo v podaljšku Ulice XIV. divizije. Pri licitaciji je bil najnižji ponudnik celjski Beton s 43,9 milijonov din, ljubljanski Gradis bi ista dela izvršil za 49,2 milijona din, celjski Graditelj pa za 56,3 milijone din. Ze različne kažejo na veliko prednost javnih natečajev za takšna dela. Po načrtih mora biti most čez Savinjo zgrajen do 20. novembra letos.

Neurje ob Reki in Konjščici

— VELIKA MATERIALNA IN GOSPODARSKA ŠKODA

Neurje v terek je poleg nekaterih drugih krajev močno prizadelo tudi dolini Reke nad Preboldom in Konjščici nad Taborom ter hribovite predele od Mrzlice do Kravčičkega nad Lokami. Neurje je del onega, ki je tudi nad Trbovljami besnelo istočasno in povzročilo tolikšno škodo. Po močnem gremenju in silnem viharju se je nekako ob treh popoldne vilo, kakor da se je utrgal oblak. Naliv, ki ni trajal nad eno uro in ki je bil pomešan tudi z debelo točo zlasti v hribovitih predelih, je povzročil, da sta bili ozki dolinici Konjščice in Reke ter njunih pritokov na mah preplavljeni z ogromnimi vodnimi masami, kakršnih tudi stari ljudje ne pomnijo. Narasle vode so prinisale s hribov velike množine zemlje, prod, kamenja, hlodov, panjev in drugega materiala in ga odlagale pred jezovi in mostovi, ki so mnogi popustili, nekateri solidneje zgrajeni pa so kljubovali in prestali težko prelizkušnjo. Silne vodne mase so trgale obrežno zemljo in razrušile prenekatero nasipe in škarpe v taki meri, da je na primer samo pri Urbanovih pod Marijo Reko bočna erozija odplavila približno dve sto kubičnih metrov zemlje in ogrozila tudi vogal gospodarskega posloppja. Le skrajnim naporom domačih se je posrečilo, da so s podiranjem velikih jelš, ki so rasle nekoliko više ob strugi sicer pohlevne Reke, preprečili še večjo škodo. Nemara najhuje je bil tod prizadet mlinar Hribar Jože, ki sta mu narasla potoka narasla na dvorišče na desetine kubičnih metrov kamenja in prod, uničila vrt, odnesla škarpo in veliko rodovitne zemlje, s katero je ozka dolinica tako in tako skopje preskrbljena. Dolga in debela, nekeje više zgoraj podrti smreka je priplavala tik ob hišo in se ondaj potem, ko je voda odtekla in se je potok spet vrnil v svojo prvotno korito, ustalila.

Se vse večje razdejanje je ob Konjščici nad Taborom. Pri Pavlinčevi žagi, kjer niso mogli več odpreti jezua, so velkanske vodne mase, naseč s seboj

debelo hlodovino, vdrle čez bregove in se široko razlile čez cesto po bližnjih lepo obetajočih poljih in uničile pridelek. Skladovnico hlodov pred žago je voda zrušila in razmetala na cesto in po polju, kakor da bi sesul škatlo vžgalic. Samo pri žagi in na uničenem jezju je velika škoda. Jermanov je nad Loko so vodne mase zrušile, čeprav je bil železobetonski. Tu je veliko večja škoda na posevkih in zrušenih mostovih ter jezovih, ko ob Reki. Tudi usadov in plazov je nič koliko v obeh dolinah.

Posebna komisija Občinskega ljudskega odbora Zalec ugotavlja in ocenjuje škodo. D. P.

R A Z P I S

ŠTIPENDIJ ZA SOLSKO LETO 1956-57

Občinski ljudski odbor Šmarje pri Jelšah razpisuje štipendije dijakom višjih srednjih šol za šolsko leto 1956-57

K pravilno opremljeni prošnji je treba priložiti naslednje dokaze:

1. potrdilo o premoženjskem stanju,
2. prepis zadnjega spričevanja,
3. mnenje družbene organizacije SZDL.

Rok za vlaganje je do vključno 20. julija 1956. Prošnje, katere ne bodo imele zahtevanih potrdil, ali bodo prepozno vložene, ne bodo upoštevane.

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA SENOVO
ugodno prodaja več

VPREŽNIH TOVORNIH VOZ (težkih, srednjih in lahkih), v dobro ohranjenem stanju in zlasti primernih za teren na področju Savinjske doline. Interesenti naj se obračajo na upravo rudnika v Senovem zaradi podrobnejših obvestil o prodaji.

Ocvirkova hiša v Kopolah — spomenik neupogljivosti SLOVENSkih RODOV

Krajevna organizacija ZB v Storah je v zadnjem času razvila veliko spomeniško dejavnost. Pred letom dni je na Slemenih zgradila 4 lepe spomenike v spomin na padle borce Kozjanskega odreda in XIV. U. div. B. Kidriča, v nedeljo pa je odkrila spominsko ploščo na Ocvirkovi hiši v Kopolah v počastitev štirim žrtvam te zavedne kmečke družine NOV.

Okrog 800 ljudi se je zbralo pred Ocvirkovo hišo k nedeljski svečanosti, ki jo je otvoril predsednik krajevne organizacije ZB Store, tov. Markovič, za njim pa je spregovoril tov. Jerin Marijan, bivši komandant kozjanskega odreda in eden najboljših prijateljev padlih žrtev. Ko je zbranim ljudem prisral vso veličino narodno-osvobodilnega boja in najostudnejše metode okupatorja pri iztrebljanju Slovencev, je podrobno orisal kmečko družino Ocvirkovih in osvetlil like padlih članov te družine. »Stojimo pred spominsko ploščo, ki je vzdanna v stoletno trdno hišo, ki je preživela težke dneve suženjstva in dneve težkih borb za našo svobodo. Kot tisoč slovenskih kmečkih hiš, nam je ta hiša v ponos kot spomenik neupogljivosti slovenskih rodov, ki so uspešno kljubovali skozi stoletja proti vsem tujim vplivom. V dobi okupacije ni bilo prizaneseno 70-letnemu gospodarju domačije zaradi tega, ker je bil odločen slovenski kmet, prava kmečka korenina, iz katere so zrastle prav tako odlični in narodnostno zavedni otroci. Ocvirkova mama, 76-letna hišna gospodinja, je bila vedno dobrih rok za vsakogar. Rodila je 12 otrok in vse je vzgojila tako, da je lahko ponosna nanje. Štirje od teh — Pepca, Gregor, Tinček in Peter — so dali svoja življenja za svobodo in lepše življenje nas vseh.« V nadaljevanju svojega govora je tov. Jerin Marijan tako živo naslikal lik vsakega padlega člana Ocvirkove družine, da se je marsikateremu domačinu ob spominu nanje orosilo oko, saj so bili prav vsi tako mladi, polni življenja in načrtov za prihodnost. Kdor jih je поблиže poznal, se je kljub odmahnjenosti časa zamislil v njihov ogenj in odporniško silo proti okupatorju. Zgoreli so v delu za našo veliko stvar. »Težko je verjeti, da jih ni več med nami. Zdi se nam, da živijo z nami in da se veselijo današnjice. Njihov duh nadomešča njihovo telesno odsotnost med nami, se zraščaja z nami v borbeno monolitno skupnost, ki nadaljuje naš trd boj za lepšo in srečnejšo bodočnost. — Vsa Slovenija je po legendarni borbi za svobodo naših narodov en sam veličasten spomenik, ki bo našim zanamcem vedno v največji ponos in nauk, kako je treba ljubiti svojo zemljo in kako je treba ljubiti svobodo. Onemele žrtve stokrat huje obtožujejo kot živa beseda! Pesnik Matej Bor, Tinčkov prijatelj iz dijaških let, je zapisal: najmočnejša je mrtvih propaganda!... Slava vsem padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja — slava Pepci, Gregcu, Tinetu in Petru!« Tako je zaključil vsebinsko izredno bogat govor tov. Jerin Marijan, nakar je odkril spominsko ploščo. Skupina kompolskih partizanov je izstrelila častno salvo, vsi prisotni pa so počestili žrtve Ocvirkove družine z enominutnim molkom.

Godba na pihala štorske Svobode je zaigrala žalostinke, pevski zbor iz Stor pa je zapel »Talcem« in »Postoj, kdor mimo gre«. Tudi domači so se oddolžili nekdanjim marljivim članom svojega prosvetnega društva (Pepci in Gregcu). Pevski zbor iz Kopol je zapel 3 pesmi: Slovansko in Soči. Pionirji KUD iz Kopol so recitali Kovaško,

tov. Tone Rozman iz Stor pa »Mati in sin«. Gledališki igralec tov. Jeršin iz Celja je recital Mateja Bora »Požigalčevo sukno«, za zaključek kulturnega programa pa je mladinka Zohar Zlatka v solospelu zapela pesem domačega komponista tov. Vodopivca, posvečeno Ocvirkovi mami.

Pred zaključkom svečanosti je tov. Markovič v znak priznanja za zasluge v NOV podaril Ocvirkovi mami skromno darilo krajevnega odbora ZB Store, nakar so pred ploščo predstavniki krajevnih organizacij položili vence.

Toplo poletno sonce je grelo zeleno pokrajino Kopol, na katero je prav iz Ocvirkove domačije lep pogled. Ko sem zapuščal ta svet in se vračal po starih znanih stezah s svojimi prijatelji, sem imel pred očmi vedno nasmejanega Gregca in Pepco ter resnega Tineta. Kje so časi, ko smo razposajeni preživljali šolske počitnice v delu in razvedrilo, kje so časi, ko sva s Tinetom v Westfaliji tako hrepeneče zrla iz za žičnih ograj taborišča za vojne ujetnike v svobodni svet in kje so tisti časi, ko smo se zbirali okrog Tončke Čečeve in z vso resnostjo sprejemali njena navodila... Odmahnjen je ta čas, dogodki pa so še tako živi, da se človek ob takih spominskih svečanostih naenkrat pomakne za vsa leta nazaj in umeva vso veličino velikih žrtev, ki so jih dali naši ljudje za veliko stvar. Prav ob takem razmišljanju postane človeku vse jasnejše velik doprinos Ocvirkovih k skupni stvari, vse bolj stvarno vstane pred nami spoštovanje in pieteta do štirih padlih bratov in sestra iz Ocvirkove družine. J. K.

VSEM DELOVNIM LJUDEM OBCINE CELJE ČESTITAMO K NASEMU VELIKEMU PRAZNIKU 20. JULIJU, KI NAS SPOMINJA VELICASTNIH DNI IN HEROJSKIH DEJANJ NASIH BORCEV V ČASU NARODNOOSVODILNE BORBE IN LJUDSKE REVOLUCIJE.

NA TEH TRADICIJAH BOMO GRADILI NAPREJ SREČNO BODOČNOST!

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR CELJE
OBCINSKI KOMITE ZKS CELJE
OBCINSKI ODBOR SZDL CELJE
MESTNI ODBOR ZB CELJE

Trgovsko podjetje
"MANUFAKTURA"
Celje, Trg V. kongr.

V poslovalnici »HMELJAR« vas postrežemo z vsakovrstnim blagom po zmernih cenah — v novo urejeni trgovini »SOLČAVA« pa po najnovejši modi in najboljši kvaliteti. — Kolektiv se pridružuje čestitkam k prazniku mesta Celja.

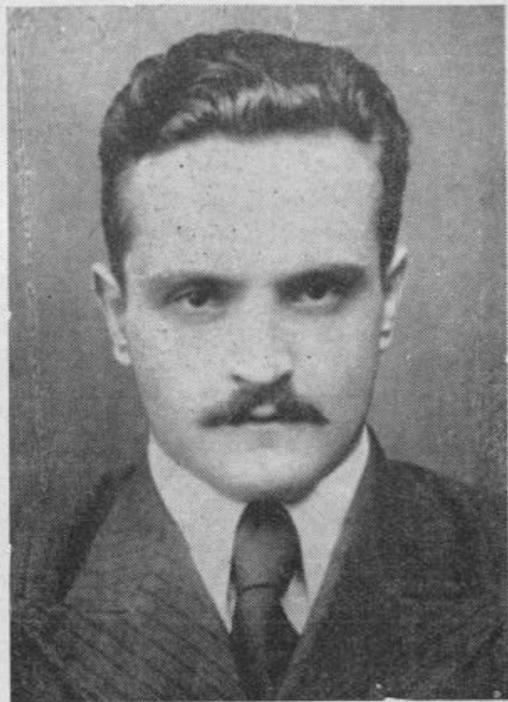
Kdaj se je začelo preganjanje celjskih komunistov

Po Aleksandrovi diktaturi leta 1929 je bilo najbolj prizadeto delavstvo cele Jugoslavije. To smo občutili tudi v Celju. Na vse sestanke in zborovanja je pošiljala oblast policijske agente, provokatorje, prisluškovalce in vse nepridiprave, ki so bili proti delavcem. O čemerkoli so delavci govorili; o kruhu in zaslužku — takratna oblast je videla v vsem tisti »strašni komunizem«. Vedno huje in huje je bilo, tako da so se delavci in študentje res začeli zanimati za komunizem. V letu 1930 so zaprli prve komuniste v Celju, in to: Slavka Slandra, zobotehnik, člana »Svobode« in člana KPJ v ilegali, Branka Dila, tehnika, Koželja, trgovskega pomočnika, Vilka Arzenška, ključavničarskega pomočnika, Vilija Slandra, elektrotehnik. Vsi so bili obsojeni od 3 do 3 in pol leta strogega zapor. Kazen so prestajali v Sremski Mitrovici v »komunistični univerzi partije«. Tu so kazni odslužili in se ideološko izpopolnili tako, da so bili še boljši komunisti kot prej. Ko so prišli iz zapora niso klonili, ampak so s svojim delom nadaljevali v ilegali. Organizirali so celice in trojke. V trojkah so se našli tudi izdajalci, ki so po letu 1930 spravili v zapor Franca Vajsbaherja, zidarskega polirja, Franca Stojana, pekarskega pomočnika in v letu 1934 prijavili več tovarišev, med katerimi je bil tudi Ivan Lah, trgovski pomočnik, Peter Stante-Skala in drugi.

Leta 1936 je bila masovna racija po Celju in okolici. Od 18. na 19. avgusta so bile aretacije komunistov. Vsi policijski zapori v Celju so bili polni. Polovili so nas 17. Iz policijskih zaporov so nas posamezno odvedli v zlo-

glasni »Stari pisker«. Zaprti smo bili v kleteh, v samskih celicah, tako da ne bi vedeli drug za drugega. Vendar jim to ni pomagalo. Ko se je med 12. in 1. uro menjala straža, je bilo toliko časa, da je šel šepet od celice do celice: »kdo si?« in odgovor ilegalno ime vsakega. Največ je bilo celjskih svobodašev. Slučajno so bili štirje člani pevskega društva »Svobode« zaprti v zaporednih celicah. Ti so znali revolucionarne pesmi. Tako smo peli, da je odmevalo po hodniku, kakor včasih v delavski zbornici, ko smo imeli vaje. Pazniki so se seveda vmešavali in kričali »gromska strela, kaj mislite, da imate tukaj koncert.« Mi pa smo več-

Nürnberg, kjer je javno začitana Hitlerjeva meja do Zidanega mostu in Musolinijeva meja do Ljubljane. Zagovornik ga je vprašal, kako mora zastopati državo s takimi izjavami. Tedaj je bila zagovorniku odvzeta beseda z grožnjo, da ga bodo postavili pred vrata. To je storil predsednik senata dr. Vidovič in tako zaščitil državnega tožila dr. Rusa, Hitlerja in Musolinija. Sedaj si lahko javnost predstavlja, pred kakimi sodniki smo bili. Med razpravo je prišlo do zanimivega dogodka. Predsednik, dr. Vidovič, je namreč prišel z dopusta, Josip Marko pa od orožnih vaj. Josip Marko je bil študent prava in je takrat praktical na celjskem sodišču. Pred-

Narodni heroj
Slavko Slander,
ustreljen 1. 1941
v Mariboru

krat peli marseljezo, internacionalo in druge pesmi, ki so bile takrat prepovedane.

V preiskavi smo bili 3 mesece. V tem času smo ugotovili, kdo vse je zaprt. Vseh imen se sedaj ne spominjam več, vem le, da smo bili skupaj zaprti Vili Slander, Rudi in Franci Hriber, Turk, Kvarča, Ubojčić, Kugler, Gorican, Borštner, Oset in Marko Josip. Po treh mesecih so izpustili enajst tovarišev, šest pa so jih obsodili. Obsojeni so bili Marko Josip, Vili Slander, Franc Oset, Marko Ubojčić, Josip Gorican in Jože Borštner. Obravnava je bila v Celju, 20. novembra leta 1936 v Grofiji od 6 zjutraj do pol 11 zvečer pred petčlanskim senatom po »zakonu o zaščiti države«. Med celo obravnavo so nam ponavljali: čl. 1, čl. 2 od 1 do 20 let zapor. Državni tožilec je bil dr. Rus, ki je govoril tako, da smo bili vse, samo ljudje ne. Komuniste je označil za nevarnejše kot kačji strup. Člani petčlanskega senata so bili predsednik Okrožnega sodišča dr. Vidovič, dr. Brečko, dr. Dolničar, Božič in Antipin. Zagovorniki so bili: dr. Stante Jernej, dr. Hodžar, dr. Hočevar Mirko, dr. Gorican in še neki odvetnik iz Sremske Mitrovice. Ko je odgovoril dr. Stante državnemu tožilec, ki je hvalil Hitlerja in Musolinija, čes da se lahko nemški in italijanski narod zahvalita njima, ko sta odpravila tako golazen, kot smo bili mi, ga je opozoril, naj pogleda v

sednik sodišča bi torej moral Marka najti v pisarni, našel pa ga je v »starem piskru«. Seveda se je na razpravi zelo razburil ter nadrl Josipa Marka, naj ga bo sram čes, država vas je poslala študirati v Pariz, vi ste pa postali komunist. Marko mu je odgovoril, da je vsak človek svoj gospodar.

Obsojeni so bili Marko Josip in Slander Vili na dve leti, Oset Franc in Ubojčić Mato na 8 mesecev, Gorican Jože in Borštner Jože na šest mesecev strogega zapor in odvzem državljanških pravic. Ko je po obsodbi vprašal predsednik senata, če želi kdo besedo, mu je Marko odgovoril, da bo prišel čas, »ko boste vi tukaj sedeli in mi tam, kot vi danes.« Oset Franc pa je pripomnil: »prestali bomo to kazen in bomo korakali vedno naprej ter vas gledali v oči. Ne bomo klonili. Delu čast.«

Od teh tovarišev še živijo samo trije. Marka Josipa, našega vojdo, se zakladi in razrezali ustaši v Jasenovcu ter ga vrgli v Savo, Slander Vili je padel pri Planini kot namestnik komandanta I. celjske čete.

Oset Franc

CELJSKI TEDNIK
V VSAKO HIŠO!

Dr. Ivan Cestnik

(Iz potopisa po Norveški)

Z NORDEKSPRESOM V SEVERNO SKANDINAVIJO

Od Münchena do Kölna je bilo opaziti predpustno karnevalsko razpoloženje, ko je brzovlak, imenovan »renski blisk« pustil za sabo Bavarsko v snežnem meteuju in odhitel v romantično rensko dolino. V veseljem in živahnem Kölnu, kjer so veliki napis vabili na umetniško razstavo norveškega slikarja Edvarda Muncha in kjer se še očitno poznajo sledovi vojne, nam je na postaji pred katedralo prekrizal pot Nordekspres, ki je prišel iz Pariza. Francoski spalniki vozov in francoski potniki. Nekaj vagonov za Kopenhagen, nekaj za Stockholm in nekaj za Oslo. V Düsseldorfu je brzec zapustil Renber se mimo vestfalskega Tevtoburskega lesa pognal v spodnjejaško ravnino proti Bremenu. Na hamburškem peronu smo se slučajno sešli s kolegi iz zagrebškega rentgenskega inštituta, ki so potovali na študij v Stockholm, v Københavnu pa smo se zopet ločili. Danesko sem si predstavljal samo kot rav-

nino, v resnici pa je prijetno valovita in prepletena s plitkim gričevjem, gozdiki, potočki in polno ličnimi hišicami, a od vseh strani jo obliva morje. In to dobesečno, kajti edino polotok Jütland se drži na južnem koncu suhe zemlje, ostali del Danske pa tvorijo otoki. Vsa kompozicija vlaka mora na transportno ladjo, ki ga prepelje z otoka Fünen preko Velikega Belta na otok Seeland, kjer leži na zahodni obali, nasproti Švedski, lepi Kopenhagen. Tudi na švedsko stran je treba preko morja. Pri Flensburgu smo že prej prekorčili nemško-dansko mejo, pri Hålsingborgu pa prestopimo švedsko ter pri Kornsjö norveško mejo. Cariniki povsod zelo obzirno opravijo svoje formalno dolžnost. V Oslo nas pozdravi mrzlo nedeljsko sonce. Oslofjord je v svojih skrajnih plitvejših rokavih zamrznjen. V okolici mesta vidiš mlado in staro s smučkami. Kako naj ne bi bilo smučanje in drsanje norveški nacionalni šport, ko pa je sneg za njih vedno dosegljiv! Razen tega imajo tudi morja

na pretek in prav tako planin. Norvežani niso številni narod, toda Norveška je velika dežela.

Na pustni dan je v Oslo vse mirno,

Ob pristanišču

tukaj ga niti ne praznujejo. Skandinavci so protestanti, o pustu pravijo, da je katoliška iznajdba. Praznujejo samo kres. Pač pa najdeš v vseh hote-

lih na nočni omari protestantsko biblijo. V Oslo, tem prijaznem idiličnem mestu, razporejenim po gričkih ob fjordu, vzemirjajo meščane v dneh konca februarja tri stvari: predvidena drsalna tekma Rusija—Norveška, bližajoči se smučarski športni dan na Holmenkollenu in premiera jugoslovansko-norveškega filma »Blodveien«. Film vrtijo istočasno v dveh velikih prestolniških kinematografih in tudi po drugih mestih. Vsi me sprašujejo, če sem ga že videl. Casopisi prinašajo navdušujoče kritike in reportáže o obisku glavnih jugoslovanskih igralcev tega filma v Oslo. Norvežani so veliki patrioti in svobodoljubi ter dobri prijatelji Jugoslovancev. Z zanimanjem te poslušajo in nenehoma stavljajo vprašanja pa četudi jim po cele ure pripoveduješ o zgodovini in geografiji naše dežele, o okupatorskih dejanjih in partizanskih bojih, o sedmih ofenzivah in makedonskih freskah, o šestih republikah in o Trstu. Ne le kulturne in športne vezi, ne samo Ibsen in Hamsun, ne le Amundsen in Birger Ruud, — tudi film Blodveien je za Norvežane stvar, ki jih ne pusti hladne, ki prijateljska čustva obeh narodov utrjuje.

Z ŽELEZNICO PREKO NORVEŠKIH SNEŽNIKOV

Po ogledu zdravstvenih institucij v Oslo, me je vodil študijski program v drugo največje mesto Norveške in drugo univerzitetno mesto, Bergen, ki leži

na zahodni obali južne Norveške. Povprek, kjer je Norveška najširša, jo prečka planinska železnica mimo slovitih turističnih krajev in preko goratega terena po krasno izpeljani progji v dolžini Ljubljana—Beograd. (Železnica po dolgem pa gre proti severu Norveške do polarnega kroga preko 1000 km daleč, dolžina Ljubljana—Solun). Preko slikovite doline Hallingdal se vzpenja železna cesta vse više in, kmalu nato ko zapusti najvišje norveško železniško postajo Finse, doseže nadmorsko višino preko 1300 metrov. Nato se zopet spušča proti morju v sredi med dvema globokima fjordoma, obdana od najvišjih gora v tej deželi (Galdhøppig 2468 m). Na vsej progji je preko 200 tunelov. Mnogo desetine kilometrov daleč so zgrajeni lesenji tuneli nad progo, kar omogoča, da je progja vozna tudi pozimi ko so snežni zameti. Cesta iz Oslo do Bergena, ki teče vzporedno z železnico, pa je prehodna le poleti. Vseokrog so nepregledne snežne planjave, v daljavi še višje snežne gore, bliščeče se v soncu, brzovlak pa drvi mimo prepadov in kotanj ter skozi tunele. Ko vidi sprevodnik, da ob oknu stalno opazujem čudovito sliko divje zimske narave v norveških gorah in da imam v rokah zemljevid, mi brez besed prinese lep prospekt te proge z vsemi podatki, ki lahko potnika zanimajo. Ko se je zablščalo morje ob reflektu tisočih luči razsvetljenega Bergena, je bila že noč.

(nadaljevanje prihodnjič)

SMRT OB SVITU SVOBODE

Zadnje nemške kolone von Leerove armade se pomikajo ob Sotli. To niso več tisti naduti vojščaki, ki so pred štirimi leti z ošabno dvignjenimi glavami pregazili našo deželo. Temno jim zro oči in izpod jeklenih čelad sršijo pogledi onemogle zveri, ki je še zmeraj pripravljena ugrizniti. Cim bolj je drselo sonce za Olimsko goro in so se daljšale sence čez dolino, tem bolj nemirni so bili do zob oboroženi možje.

Pri Romihovi hiši se vesele sinovi, ki so partizanili po Kozjanskem. Samo nekaj ur še in stopili bodo lahko na cesto. S puškami v rokah gledajo, kako se Nemci umikajo. Manjše grupe so razoroževali že ves dan. V njih prekipeva, ko gledajo, kako se umika močno sovražnik.

Streli praseno proti dolini. Iz cevi nemškega oklopnjaka bruhe ogenj in Romihova domačija je v plamenih. Skozi dim in plamen prodirajo smrtni kriki živine v hlevu. Ljudje beže v gozd. Komandant umikajoče kolone je besen. Iz radia mu udarja na uho: kapitulacija, kapitulacija, brezpogojna kapitulacija. Veliki »tretji Reich« je na kolenih, zlomljen. Obraz se mu pači in še enkrat zavpije: »Feuer!« Težki mitraljez klockota v gozd, tramovje se lomí v plamenih in iskre se utrinjajo visoko nad gozdom. Svetloba poslednjega kresa mu odseva asketski obraz. Ustnica mu je povešena in nad glavo se mu blešči mrtvaški emblem. Morda

soldat: »Hände hoch!« Za njim sta vdrla še dva, odpirala vrata, omare. Kje je mož? Komaj se je znašla. Saj ni mogoče, da iščejo njenega moža? Komaj jim je pojasnila, da je že v Nemčiji in da želi še ona z njimi. Zdaj jo je prešinilo, da jim najlaže dokaže svojo predanost, če jim pove, kje je ubit nemški vojak, ki so ga zjutraj skrili partizani ali kdorkoli že. Šla je z njimi na cesto in čez proti grmovju za hlevom.

Medtem pa so vojaki vdrali v vse hiše v Podčetrtku in Imenem. Vsi možje in mladeniči morajo z njimi. Suvajo jih skozi vrata, iz hlevov. Za poslavljanje ni časa. Pred naperjenimi brzostrelkami stopajo v negotovost. Petnajstletni Ivan Ihti, občinski sluga Knez je miren, iz hiše se čuje neutolažljiv jok žene in treh otrok. Zajokalo bi še nerojeno dete, ki ga nosi žena pod srcem. Morda nikoli ne bo poznalo očeta? Bivši šolski upravitelj Černigoj Karol se skuša šaliti. Saj ne more biti nič hudega, ko pa nihče od njih ni zakrivil ničesar. Petercelov gluhomni hlapec Polde Novak je ves kruljav ki dal gnoj v hlevu, ko se zadere med vrati vojak. Ne čuje ga. Prus ga sune s škornjem in ga vrže čez prag. Nerazumevajoče, preplašeno gleda Polde surove vojake in se skuša celo nasmehovati, da bi jim tako dopovedal, kako je nedolžen.

Strpanj so v hlevu. Pred vrati korakajo straže. Noč je topla in nemirna. Nekje iz daljave se slišijo strel in celo pesem se preliva v daljavi čez zagorsko gričevje. Ljudje v hlevu šepetajo. Kaj

bo? »Ničesar nismo storili. V partizanih nisem bil in orožja nimam. Jaz sem bil celo v Volksturmu. Kaj je z ženo? Hudič!« Vrata se odpro in jutranji hlad je zavel med nagnetena telesa. »Vsi ven!«

Mrmraje se gnetejo v stroj. »Ruhe!« zavpije komandant. Vojaki so postrojeni za odhod. Vse je tiho. Komandant z mrtvaškim emblemom in cinčnim nasmehom je stopil pred stroj civilistov in se zazrl vanje.

»Ubili ste nemškega vojaka. Mislite, da je konec? Ne, ne sme biti! Mi se borimo do zadnje kaplje krvi. Mi obračunamo! Zob za zob, smrt za smrt! Banditen!« Oziral se je od lica do lica. Preplašeni, preprosti obrazi. Oko se je srečalo z mirnim pogledom šolskega upravitelja Černigoja.

»Austreten!« Černigoj je prebledel: »Zakaj?« Pristopil je vojak in ga potegnil iz vrste. Spet je z zaničljivim pogledom preletel zbor, počasi in dolgo je opazoval ljudi, ki so mu bili še poslednjikrat izročeni v popolno oblast. Knez je vprašujoče gledal zdaj komandanta, zdaj mrke obraze vojakov. »Du«, je siknil komandant. Knez se je zdrnil, ostali so vtrepotali. Kaj hoče z njimi? Zakaj jih odbira? Mirno je stopil h Černigoju in mu rahlo stisnil roko. Nad hribom se je pričelo rahlo svitati. Daleč neke na vzhodu je zagrmel strel. Hlapec Polde ga ni slišal, stal je ob koncu vrste, zgrebljen in sključen, s širokoprtnimi očmi. Komandant zapiči svoj temen pogled in se čudno skremži, kot bi se nasmeljal. S kazalcem mu je namignil, naj stopi iz vrste. Polde ni doumel, zato ga je vojak sunil s kopitom, da se je skoraj zvalil po tleh. Še enkrat je komandant s pogledom objel zbor. Sekunde so bile večnost. »Genug!« Vojaki gonijo ostale nazaj v hlev. Vse je tiho.

Kaj bodo z njimi? Kaj bodo z nami? Pobili nas bodo. Proč od tod. Zdaj, ko je konec, nas bodo pobili.

Rosno se je bleščala v sončnih žarkih dolina ob Sotli in grad nad Podčetrtkom je zardel v jutro 10. maja 1945, da so ga borci, partizani, pozdravili z vzkliki: Svoboda! Nikoli več nemškega gospodstva. Von Leerove armade ni bilo več. Noč jo je pobrala. Možje iz hleva so se vrnili na domove. Tudi Verševci ni bilo.

V bolnici manjka krvi

Prostovoljno krvodajalstvo v celjskem okolišu v I. polletju 1956.

Vsak hip se lahko zgodi nesreča in poškodovanec bo potreboval transfuzijo krvi

nam je prav do konca maja zbrati toliko krvi, da smo mogli zadostiti vsem potrebam na oddelkih bolnice in tudi v bližnjih zdravstvenih ustanovah, ki so navezane na tukajšnje transfuzijsko postajo. V juniju smo opazili precejšnje nazadovanje, ki je pa, upamo, le prehodnega značaja in je nastalo zaradi nepripravljenosti nekaterih podjetij in ustanov, ki so bila razvrščena za odvzem krvi v omenjenem mesecu.

Preko prvega polletja se je poleg Zelezarne v Storah velikodušno odzvala tudi Tovarna emajlirane posode, kjer je kolektiv v izredno velikem številu prav tako kot v Zelezarni daroval kri. Iz ostalih tovarn so se odzvale manjše grupe, ker večje akcije še niso bile izvedene. Upamo pa, da bomo v drugem polletju našli tudi v ostalih tovarnah razumevanja in da bodo njih kolektivni sledili vzoru Tovarne emajlirane posode in Zelezarne.

Izmed manjših podjetij zasluži največjo pohvalo za svojo požrtvovalnost Prevozništvo, saj je kljub maloštevilnemu kolektivu dalo kri že 29 članov. Sledijo mu Kovinsko podjetje, Petrošnik, Kovinotehna, Podjetje za vzdrževanje proge ter kolektiv občinskega

okolico in obiskali s transfuzijsko ekipo: Prebold, Zalec in dvakrat Laško. Akcije v omenjenih krajih so bile po zaslugi lokalnih faktorjev lepo pripravljene in so tudi vzorno potekale. Včasih je bil odziv tako številen, da niti nismo mogli vzeti krvi vsem pristojnim in imeli smo nemalo težav, predno smo mogli pojasniti, da vzame-mo le toliko krvi, kot je moremo v določeni dobi porabiti, t. j. ca. 60 steklenic za 10 dni in da moramo skrbeti za neprekinjeno preskrbo. To se pravi, krvodajalce moramo tako razporediti, da so nam v krajših časovnih razdobjih v zadostnem številu na razpolago in jih ne smemo takoj vseh izčrpati, ker bi potem nujno nastalo včasih pomanjkanje dajalcev in bolnica bi bila brez krvi.

Pri stari ledenici ob robu gozda pa zre k soncu šest parov mrtvih oči... Karol Černigoj, Ivan Knez in Polde Novak se ob svitu svobode niso več zbudili. Lerud

Omeniti moramo, da smo večkrat naleli na vprašanje, če je res, da kri izvažamo. Kako je prišlo do teh govoric ne vemo, vendar naj bi služilo kot odgovor na to naslednje pojasnilo. Da zadovoljimo vsaj najnujnejše tekoče potrebe zdravstvenih ustanov v celjskem okolišu, potrebujemo letno preko 700 litrov krvi. Če bi bili pri dajanju krvi tako širokogrudni kot v zapadnih deželah, bi je rabili najmanj 1.000 litrov na leto. Ako da vsak dajalec 1 četrta litra krvi, bi za tolikšno količino rabili letno 3.000 krvodajalcev. Če primerjamo sedaj podatke, vidimo, da je dalo v prvem polletju kri 1.576 prostovoljcev, to pa je za okroglo 500 oseb manj kot pa bi bilo potrebno. Kje naj bi torej nastal višek, ki bi ga lahko izvažali? Take neutemeljene pripombe našemu delu neizmerno škodijo in s tem posredno škodujejo tudi bolnikom. Toda zgodi se lahko, da se prav raznašalca takih izmišljenih govoric primeri nesreča ali ga doleti bolezen, pri kateri bo nujno rabiti kri. Kako mu bo v oni odločilni minuti pri sruču, če bo po njegovi krivdi krvodajalska služba odpovedala in mu prepotrebne krvi ne bomo mogli nuditi? Sicer pa naj dvignejo glas operiranci, porodnice in drugi težki bolniki ter matere otrok, ki jim je transfundirana kri vrnila zdravje in življenje, in naj pobejajo tako klevetanje.

Za drugo polletje namerava transfuzijska ekipa vsakih 14 dni obiskati po en kraj v okolici, vmes pa bomo vključili akcije po podjetjih v mestu in po posameznih terenih mesta. Ze sedaj se obračamo na hišne svete s prošnjo, da prično s propagando in nabiranjem prostovoljnih krvodajalcev na svojem območju in nam na ta način olajšajo organiziranje akcij na terenu. Točen razpored odvzema bomo objavili v eni izmed prihodnjih številčk časopisa.

hoče izdati ukaz, kot jih je dajal na Kreti, v Srbiji, v Bosni, da požgo vse naselje, da postrelijo prebivalstvo? To bi bil njegov poslednji kres, odhodnica. Admiral Dönitz je danes podpisal brezpogojno kapitulacijo. Brača mu trzne in ostro, kot je bil navajen v svojih krvavih pohodih, zapove svojemu pribočniku, ki je še strumno stegnil desnico in zdriljal med kolono.

kajo straže. Noč je topla in nemirna. Nekje iz daljave se slišijo strel in celo pesem se preliva v daljavi čez zagorsko gričevje. Ljudje v hlevu šepetajo. Kaj

Transverzalna pot preko slovenskih gora

V trgu pa tačas nervozno zbira obleko in jo meče v kovčeg žena izdajalca Veršca. On je že v Grazu, le ona je še tu. Kratka je bila njena zlata doba, ko se je lahko šopirila poleg Ortsgruppenführerja in Bürgermeisterja Hansa Werscheta, kot se je med vojno začel popisovati. Da, on je že davno v stari Jugoslaviji ustanovil tajno ortsgupo in po lastnih besedah, kot jih piše izdajalcu Steindlu v Maribor... »ich immer nach Kraefthen als deutscher Mann auf meinem Posten stand... Mit Kameraden Edo Paidasch war ich in dauernder Füllung und arbeitete mit ihm Hand in Hand.« To je bil njen mož in kaj bo sedaj z njo? Ozre se skozi okno. Cesta je polna nemške vojske. Z njimi pojde? Po stopnicah odmevajo ostri koraki, vrata se s treskom odpro. Z naperjeno brzostrelko stoji med vrati mrk

ide na Karavanke, se nadaljuje preko Julijskih Alp, pride v dolino preko Čerknega, Idrije, Nanosa na Predjamski grad in konča v Postojni.

Transverzalna pot ni časovno omejena, torej je prepuščeno planincu kako in v kakšnem času jo bo prehodil.

Dokaz o prehojenju poti so žigi z vrhovi in planinskih postojank, ki jih dobi planinec pri oskrbnikih v svoj »Dnevnik« s planinske transverzale, pri čemer mora predložiti oskrbniku ob priliki žigosanja dnevnika svojo osebno in planinsko legitimacijo. Planinec mora imeti v svojem dnevniku poseben žig kočje in ne običajnega, do katerega ima sicer vsak turist pravico.

V Sloveniji je le še malo planincev, ki bi imeli ta znak. Pred kratkim si ga je pridobil neki Beograjecan.

Za 60-letnico slovenskega planinstva je Planinska zveza Slovenije na željo vnetih planincev sklenila, da se trasira transverzalna pot preko slovenskih planin. Ta pot je označena z znanim planinskim rdečebelim krogom, pristavljena pa je še št. 1. Marsikateri izletnik je že opazil to markacijo, pa morda niti ni vedel, da je to markacija za posebno pot.

Ta pot je bila v celoti markirana že v letu 1954.

Vsak planinec namreč, ki je prehodil transverzavno pot, ima pravico do častnega znaka, ki ima obliko podkve in je večji kakor običajni planinski znak.

Transverzalna pot začne v Mariboru oz. Radvanju in poteka preko Pohorja skozi Slovenjgradec preko Uršlje gore, Raduhe, Savinjskih Alp, pre-

Kolicak za našo ženo

JOGURT — IZREDNO ZDRAVILNA IN OSVEŽUJOČA HRANA V POLETNIH MESECIH

Če bi Vam svetovljani — uživajte dnevno, pa tudi po večkrat na dan jogurt — bi naše čitalke gotovo pripomnile, da pomeni to precejšen izdatek, posebno še, če upoštevamo veččlansko družino. Res je, da je jogurt v mlekarnah in zajtrkovalnicah precej drag — 20 din kozarček — in ga zaradi tega že kar težko uvrstimo v dnevne malice. Zato pa vam danes prinašamo recept, kako jogurt lahko same pripravimo doma. Doma pripravljen jogurt vas stane največ 8 din kozarček in se prav nič ne razlikuje od mlekarniškega.

Za jogurt mleko najprej dobro zavremo, nato pa ohladimo do 50 stopinj C. Tako ohlajeno mleko »cepimo« s tako imenovanim bolgarskim bacilom, ki povzroči, da se mleko skisa v jogurt. Med tem ko cepijo v laboratorijih s čisto kulturo tega bacila, doma to opravimo bolj enostavno. Cepimo ga tako, da pridenemo na 50 stopinj ohlajenemu mleku nekaj kupljenega jogurta. Za 1 liter mleka rabimo 1 do 2 žlici jogurta. Cepljeno mleko dobro razžvrkljamo, nato pa ga pustimo, da se zgosti in skisa. V ta namen mu moramo ohraniti primerno temperaturo. Posodo s tako pripravljanim vročim mlekom

dobro pokrijemo in jo zavlijemo najprej s čisto kuhinjsko brisačo, nato pa še z odejo. V nekaj urah se mleko zgosti in skisa v jogurt. Navadno se to zgodi v 4 do 6 urah. Tedaj pa moramo proces kisanja ustaviti in storimo to na ta način, da mleku znižamo temperaturo, ker bi sicer jogurt bil prekisel in manj okusen. Jogurt zato postavimo v hladno šrambo, lahko pa tudi v mrzlo vodo. Tako ohlajenega lahko takoj uživamo.

Priporočljivo je, da ne uživamo jogurta, ki je star nad 2 dni, zato si vsak tretji dan napravimo novega. Od starega jogurta pa si vedno prihranimo en kozarček, ki ga boš uporabila kot »cepivo«. Po enem tednu pa kupi spet v mlekarni nov jogurt, ker naš domači se namreč kot cepivo »utrudi« in nam ne daje več okusnega jogurta, ker klice bolgarskega bacila oslabe.

UŽIVAJTE SAMO UMITO SADJE!

V splošnem velja načelo, da smemo uživati le umito sadje z le umitimi rokami. Najbolj higienično je pranje sadja pod tekočo vodo v velikih cedilih, v katerih naj se potem sadje tudi osuši.

Kakor je sadje priporočljivo, ga vendar ne smemo uživati preveč. Nekak letni dnevni povpreček je računano na 30 dkg na dan. Razumljivo pa je, da bomo količino v času, ko je sadja največ, prekoračili. Paziti pa je treba, da želodca s sadjem ne preobložimo in se po vrhu ne napijemo še vode.

Utujenim ljudem je priporočljivo ponuditi sadje pred obedom, ker jih posveži, tako da po krajšem presledku laže jedo ostale jedi. Prav tako pred obedom postrežemo z njim debelejšim ljudem, ki imajo prevelik tek.

MARELIČNI BISKVIT

8 dkg surovega masla ali margarine, 3 jajca, 10 dkg sladkorja, naribana lupina ene limone, ena osminka kilograma moke, žlička pečilnega praška, 30 do 40 dkg marelic (lahko tudi češnje), maščoba in moka za pekač ter 2 do 3 žlice sladkorne moke.

Priprava: Surovo maslo ali margarino in sladkor penasto vmešamo, dodamo trd sneg in moko s presejanim pečilnim praškom ter naribano limonino lupinico. Vse skupaj previdno zmešamo in denemo na dobro pomaščen in pomokan pekač. Po testu razvrstimo razpolovljene marelice in pečemo tričetrt ure. Ohlajeno pecivo zrežemo in potresemo s sladkorno sipo.

Odkritje spominske plošče v Šmartnem v Rožni dolini

V nedeljo, dne 22. julija ob 13. uri bo v Šmartnem v Rožni dolini odkritje spominske plošče na domu Hribaršek Dominika-Januša v Lansperku. Pri odkritju bodo sodelovali s svojimi točkami: domači pevski zbor, pionirji in mladinci s petjem in recitacijami. Godba na pihala »France Prešeren« iz Celja pa bo igrala partizanske pesmi.

Zveze z avtobusi so ugodne.

Odhod iz Celja v Smartno v R. d.
ob: 9,00 uri
10,00 uri
13,30 uri po potrebi
20,30 uri
11,45 uri

Odhod iz Smartnega v Celje
ob: 19,00 uri
20,00 uri

Ob 20,00 uri bo vozilo več avtobusov, če bo potrebno.

Kraj Lansperk je oddaljen od Smartnega pol ure hoda. Pot od Smartnega do slavnostnega prostora bo vidno označena.

K obilni udeležbi vabi
Zveza borcev Smartno v Rožni dolini

Uprava Celjske tiskarne Celje

nudi v ugoden nakup kompletna, malo rabljena vrata za garažo. Velikost 290 x 250 cm. Cena po dogovoru. Ogled mogoč vsak delavnik od 6. do 14. ure v tiskarni.

ISTOČASNO KOLEKTIV

CELJSKE TISKARNE, PAPIRNICI IN KNJIGARNE
ČESTITA K PRAZNIKU MESTA CELJA
IN DNEVU VSTAJE!

SKICE S PROMENADE

Popoldanska soparica se je utapljala v prašen sivkast asfalt na pločniku. Sonce se je plazilo preko velikih pisanoordečih streh in obviselo za štirioglatim dimnikom. Toda samo za nekaj hipov. Se nekaj časa se je lovilo med ozkimi zdolgočasenimi ulicami, potem pa je čisto rahlo zanihalo in se zgubilo za zelenimi, ampak res čisto zelenimi, poloblastimi griči za mestom. Bilo je proti večeru. Po ulicah so hodili ljudje. Bilo je neznosno soparno in asfalt se je neusmiljeno lepil na podplate.

Med ozke asfaltne ulice je zakrevsal mrak, kot reven betežen starček, naveličan življenja. Zdelo se je, kot bi zavzdihnil, nato pa se je počasi, leno raztegnil po najbolj skritih ulicah.

Neonke so zažarele, ugasnile in zažarele. Rjastorumen svetloba je pljusnila med ulice. Od postaje sem hodijo ljudje in se izgubljajo za tistim nemirno bleščočim reklamnim napisom pri Putniku. 5 minut do osme. Pred Unionom pisane gruče ljudi. Razmišljanja. Pogovori. Prepiri. Doživetja. Fantje z zastarelimi kavbojkami in dekleti. Umirjeni možakarji z rejnimi trbuščki se prizanesljivo nasmihajo svojim ženkam. Pred hotelom Evropa parkirana Vespa.

TUKAJ 21-00. KDO KLICE?

Stari magistrat sredi mesta. Čez balkon padajo zveržene sence polodprtih vrat. Ura v zvoniku na nasprotni strani ceste je odbila pol 9. Le še posamezni parčki hitijo proti parku. Tu in tam pride od kod gruča dijakov. Ustavijo se. Seveda samo za hip. Smeh, šale. Potem spet počasi izginjajo proti postaji.

Stojim pred starim magistratom. Potem zavijem počasi po stopnicah v prvo nadstropje. V polmračnem hodniku stoje ob steni trije stoli in dolga lesena klop. Na desni pa so stopnice, ki vodijo v II. nadstropje. Petrkam na vrata, na katerih piše Postaja Ljudske milice, in vstopim. Soba je prostorna in močno razsvetljena. Za mizo sedi dežurni s telefonsko slušalko v rokah: »Tukaj dežurni. Postaja Ljudske milice. Kaj se je zgodilo?« Razburjen glas onstran žice: »Prometna nesreča. Pridite takoj!« Potem sledi še opis kraja. Razgovora je konec. Dežurni takoj pokliče letočo.

Potem spet pripoveduje: »Vedno moramo biti budni. Prometne nesreče so vsak dan. Potem ne manjka tudi najrazličnejših tatvin, ko pa je denar, je mnogo dela tudi po gostilnah, kjer je treba pomiriti najbolj razvnete.« Umolknil je za trenutek. Pravzaprav za toliko časa, da sem lahko še sam pomislil: »Pa je res naporna in odgovorna njihova služba.«

NA RESILNI POSTAJI NIKDAR NE MIRUJEJO

Na ulici sva v zadregi, ker ne veva, kam naj se obrneva. Precej pozno je že. Ura se bliža enajsti. Ulice so prazne. Le med velikimi okni po izložbah je razlit vijoličastozelen neon. Rumene neonke dremajo v sparjenem zraku, ki puhti iz asfalta, in čakajo jutra. Zdi se nama, da je najbliže do Resilne postaje. Nekaj korakov prek ceste in že

TEMA MED ULICAMI

sva na razsvetljenem dvorišču. Vse kaže, da ni nikogar. Pač: okno, kjer je pisarna, je razsvetljeno. Nekdo sedi za mizo. Pozvoniva, nato počakava nekaj trenutkov, da nama odprejo. Vstopiva in seveda za trenutek. »Pred pol ure sta odpeljala oba avtomobila: En prevoz je hiter,« pojasnjuje dežurni. »In koliko voženj napravita v eni noči?« vprašujem radovedno in gledar skozi okno. Po zidu je zdrsel rumen žarek reflektorja; avto je zavil na dvorišče, napravil ovinek in obstal. Bolničar, ki je vstopil, je prekinil pogovor. Potem smo začeli znova: »Veste, sedaj bodo delali tudi vozači izpite iz bolničarske

stroke. In obratno. To je pri nas nujno. Skoraj sem vam pozabil odgovoriti na vprašanje: dela imamo vedno dovolj. Še preveč. Prevoz se vrsti za prevozom. Tudi ponoči ne mirujemo. Včasih, in to ni redko, so primeri zelo nujni. Največ dela imamo pri prometnih nesrečah.«

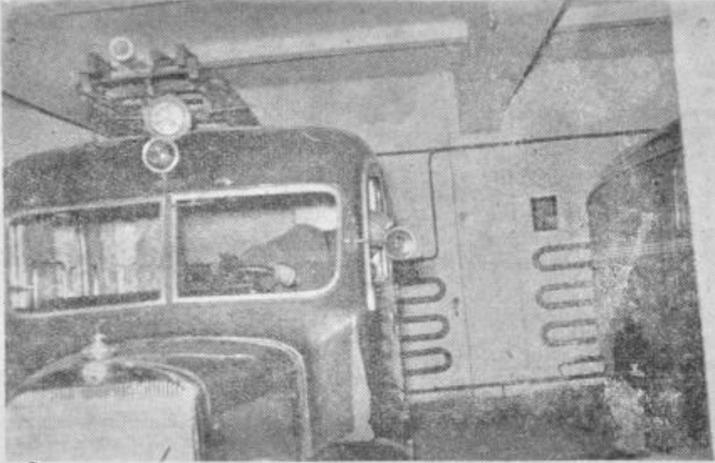
»In kader?« (upam, da nisem ravno preradoveden z vprašanji?)

Bolničar hoče odgovoriti, pa ga zmoli telefon. Prevoz za porodnišnico. Zelo nujno. Torej, morali se bomo pač posloviti. Avto zabrni. Nenadoma ostane sama na dvorišču. Kam? To je bilo prvo vprašanje.

GASILCI SO VSAK ČAS PRIPRAVLJENI

Na ulici sva, ki vodi proti kino Domu. Pri magistratu se ustaviva. V dežurni sobi gasilcev je polmračno. Prijazno naju sprejmejo. Zgleda, da ne bo nočoj nobenega požara. Sicer pa,

nekaj minutah se gasilci zbero. Avto, orodje in obleke — vse je vedno pripravljeno. Na kraj požara gre z veliko naglico. Toda vedno ni treba pomagati le pri požarih. Včasih iščejo tudi po-

kdo ve, kaj se utegne še vse pripetiti do jutra? Dežurni je pripravljen, da da s sireno vsak čas znak za zbor. V

nesrečence, utopljenec. Vedno so pripravljeni pomagati soljudem v nesreči in jim rešiti, kar se rešiti pač še da.

CELJSKI PRIJATELJI NOČI

Vse se je zgodilo pač zelo enostavno. Po cesti se je primajal starejši možak, zakrilil s predolgimi rokami in nerazumljivo zamrmral. Nekajkrat je sumljivo premeril cesto in pločnik. Navdihnil naju je, da sva se odpravila proti najbližji gostilni. Fotoreporter je spravil (za vsak primer — kot on temu pravi) svoje fotografske rekvizite, ker da bi se v gostilniški sobi kaj bliskalo, tega ne prenese menda niti najbolj natreskan pijanček.

Vrata so bila odprta. Ozračje polno dima, ki se je vlekel pod stropom v dolgi, zverženi in zavozljani črti. Pri mizah so sedeli možje za polpraznimi steklenicami. Dva sta slonela pri pultu. Očividno je bilo, da že nista več v čisto »normalnem« stanju. Za najbolj oddaljeno mizo v kotu, kjer je bilo bolj temno, je kinkal mož z brado.

Odšla sva drugam. Spotoma sem razmišljal o natakarih in njihovem delu. In nisem jim zavidal. Poleg napornega dela še miriti pijance in jim dopovedovati (seveda kar najbolj vljudno), da so prepojenji z alkoholom, kot mokra cunja, res ni najenostavnejše.

Pri kavarni naju je splašila godba, pa sva odšla proti Samskemu domu. Spotoma sva srečala parčke, ki so hiteli v isto smer kot midva. Po kratki, malce strmi poti sva se ustavila. Okna so bila razsvetljena. Že kar na hodniku sva se morala zaustaviti. Plesali so. Zvočnik je divje hreščal, toda to verjetno ni nikogar motilo. Gledam plesalce. Mladi ljudje. Vajenci, dijaki, študentje. Starejših je malo. Gledam pod noge. Stili so čudoviti. Tu in tam vidim, kako kakšen par »plava«. Obešajo se drug na drugega. K sreči so prenehali igrati. Vse se gnete v dvorano. Posedajo. Midva pa že odhajava. Pa drugič kaj bolj zanimivega.

Stopava preko Kapučinskega mostu. Na postaji je zateglo zapiskala lokomotiva. Potem je bilo nekaj časa zopet vse tiho. Sedaj res ni nikogar več v mestu. Pred postajo je voz s smetmi. Nekdo pometa cesto. V kavarni še vedno secirajo neznanega avtorja. Sicer pa je nekaterim tista muzika všeč.

STROJ 54-002 NA DRUGI TIR

Nekaj zakasnelih potnikov na postaji. Na peronu sva. Iz prometne pisarne slišim zvonjenje signalov. Po prvem tiru je pripeljala lokomotiva z oglušujočim bobnenjem. Prometnik z vso naglico nekaj beleži. Potem skoči k signalom, odgovarja po telefonu, potem spet piše. Dela ima prek glave. Naporna služba in odgovorna. Tu je vedno živahno. Zeleničarji prihajajo in odhajajo. Čez čas se plaziva prek tirov, tja, kjer nakladajo premog. Bleščeti tiri se zapletajo pod nogami kot dolge, ostudne kače. Pred lokomotivo, ki stoji na slepem tiru, se ustaviva. Nakladajo pre-

mog. Delo jim gre hitro od rok. Trije so. Skozi njihove roke gredo tone pre-moga.

Vračamo se. Skozi okna se ozrem v čakalnico, kjer ležijo na klopeh utrujeni potniki. Premikači s svojimi lučmi, ki jih dvigajo in spuščajo, so kot večje iz pravljic. Zapustila sva postajo. Se zaspan, zategel pisk lokomotive v slovo...

POŠTA ZAŽIVI SELE V NOČNIH URAH

Obokasta okna pri Pošti so bila zatemnjena. Ustavila sva se. Le kaj počno prav sedaj? Pozvonila sva pri vratih in počakala. Vse je tiho. Prek razmršenih kovanjev na nasprotni strani ceste je vzprhotal netopir. To pa je bilo tudi vse. Ključ je zaskrtal v vratih. V hodniku je bilo prijetno hladno. Mnogo bolj kot na ulici. Ko smo stopili v sobo, sem moral zamisliti. Svetlozelene neonke. V ekspeditu sva. Njihovo delo gre h kraju. »Prepozno sta prišla. Proti večeru imamo največ dela. Skozi naše roke gre več tisoč pisem. Tu jih žigosamo za posamezne vlake,« pojasnjuje uslužbenec. Potem si ogledava še dežurno telefonsko službo in telegraf. Tudi ti imajo ponoči vedno dovolj dela. Ne smeva več motiti. Pravkar je zabrel zvonec. »Pošta... Pošta tukaj... ja...?« Pogovor. Poslovala sva se.

SE TU IN TAM PO MESTU. JUTRO SE BLIŽA

Zunaj je bilo še vedno neznosno soparno. Ljudi ni nikjer. Spijo? Precej časa je že minilo, kar so zaprli tudi kavarno. In druge gostilne. V drugem nadstropju tiste velike rumene hiše gori luč. Iz kletnega okna je skočila na pl-

co mačka in zamijavkala. Izmučena sva, da se nama zapletajo noge. Grlo je suho. Noge so odpovedale pokorščino. Hotel bi spati. Kaj res?

Nekje na obzoru so postajali oblaki svetlomodri. Prijetno hladno je. Kar nenadoma. Polna luna je samevala med nakodranimi sivomodrimi oblaki kot stara vešča. Nekje je otožno zalajal nes in spet utihnil...

Potem je minilo spet precej časa. Pričelo se je daniti. Neonke so podhrtevale. Mrak in tema, še vsa zaspana in dremava, sta morala na pot. Taka je pač usoda. Za nočjo pride spet dan. Prijela sta se pod roko in odšla. Svetlomodra zarja je bila močnejša od njiju. Mrak je stopal kot utrujen, neprespan popotnik.

Počasi je stopal na desno... na desno... na desno... Tema pa je poltiho mrmrala. Neonke so požmrknile, se prižgale in ugasnile. Prvi delavci so prihajali po ulicah. Zvezde so se raztopile v rdečezlati modrini. Prvi sončni žarki so zdrseli prek streh.

Pisal
Marjan Kunej
Fotografije in ilustracije
Tonček Skok

Objava

Obveščamo vse davčne zavezance dohodnine od kmetijstva, da je na podlagi določila člena 33 uredbe o dohodnini (Ur. l. FLRJ, št. 56/53) stavljen na vpogled razpored dohodnine od kmetijstva za leto 1956 v času od 21. 7. do vključno 30. 7. 1956.

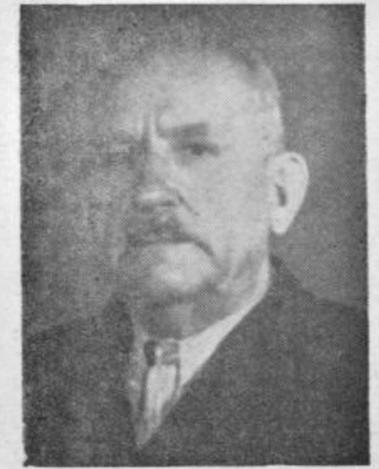
Razporedi so na vpogled za področja bivših občin Štore, Skofja vas in Šmartno v R. d. na krajevnih uradih, za področje mesta pa na Upravi za dohodke ObLO Celje, Gregorčičeva ulica št. 5 pritličje, soba št. 78.

Uprava za dohodke ObLO Celje

Iz Celja

Vekoslavu Spindlerju za dvojni jubilej

Znani javni delavec, pisatelj in novinar, tov. Vekoslav Spindler, je te dni slavil dvojni jubilej, 75-letnico svoje življenjske poti in 50-letnico novinarskega udejstvovanja. Rodil se je 16. julija 1881. leta v Moravcih pri Ljutomeru. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru in Celju, kjer je leta 1901 maturiral. Nato je dve leti študiral medicino na Dunaju in v Gradcu ter eno leto pravo v Gradcu. Ze v svojih dijaških letih je pričel pesnikovati in pisateljati. Prve pesmi in črtice je objavil v dijaški »Novi Nadi« v Zagrebu. Pozneje je objavil črtice v »Ljub-

ljanskem zvonu«, »Slovanu«, »Domačem prijatelju«, celjskem »Ilustrovanem koledarju«, »Kmečkem koledarju« in drugo. Leta 1904 je v knjigi izdal zbirko pesmi »Zapihal je jug«, leta 1905 pa je s Fr. Cvetkom izdal posmrtno zbirko Freudensfeldovih pesmi »Zvezde ugašajo«, kateri je napisal tudi uvod. Od kar se je predal politiki in novinarstvu, je njegovo književno delo prenehalo.

Kot novinar je v letih 1905 in 1906 urejeval celjsko »Domovino«. Izdajal in urejeval je takrat tudi »Slovenske pravice«, ki so pripravljale pot »Narodnemu listu«, ki je v Celju začel izhajati ob ustanovitvi Narodne stranke za Stajersko. »Narodni list« je bil glasilo stranke. Urejeval je do konca izhajanja, ko ga je leta 1914, ob začetku prve svetovne vojne, kot »srbofilski« list ustavila avstrijska oblast. V letih 1909 in 1910 je v Celju izhajal »Narodni dnevnik«. Glavni in odgovorni urednik mu je bil jubilar. Pod njegovim uredništvom je Narodna založba v Celju v letih pred prvo svetovno vojno izdajala Slovenski kmečki koledar.

Ko se je v tistih letih z vsjo silo pojavljal tudi na slovenskem Stajerskem politični klerikalizem, so v Celju ustanovili napredno narodno stranko. Pri ustanavljanju stranke je živahno sodeloval in pomagal Vekoslav Spindler. Stranka si je v svojem prvem letu pri državnoborskih volitvah v dunajski parlament v ostri volilni borbi s klerikalci osvojila dva poslanska mandata. Izvoljena sta bila kot napredna poslanca Fran Rožek iz Zalca in Vinko Ježovnik iz Velenja. Pri volitvah v stajerski deželni zbor v Gradcu pa je bil kot napredni poslanec izvoljen dr. Vekoslav Kukovec.

Celjsko napredno časopisje, ki je izhajalo pod njegovim uredništvom, je bilo močno orožje v boju za pravice slovenskega ljudstva na Sp. Stajerskem, kakor tudi v boju proti mračnjstvu in nazadnjstvu, saj je dajala smernice vsemu naprednemu političnemu življenju na slovenskem Stajerskem.

Med prvo svetovno vojno je moral tudi on obleči vojaško suknjo. Proti koncu vojne ga vidimo še kot vojaka pri delu in pripravah za ustanovitev nove države. Ob zlomu Avstrije je prevzel tajništvo Narodnega sveta v Celju. Urejeval je ob enem prehodni časopis »Glasnik Narodnega sveta«.

Ob novem letu 1919 je v Celju pod njegovim uredništvom pričela izhajati

»Nova doba«. Urejeval jo je do 1. februarja 1922, ko se je preselil v Maribor. V Mariboru je prevzel glavno uredništvo dnevnika »Tabor«, po prenehanju tega lista pa je do okupacije sodeloval pri »Večerniku«. V bivši Jugoslaviji je bil nekaj časa tudi poslanec v beograjskem parlamentu za šmarnski srez.

Leta 1941 je okupator tudi njega izselil v Srbijo, kjer je s svojo, zdaj že pokojno soprogo, preživel leta okupacije.

Okupatorski bes je tudi jubilarita in njegovo rodbino težko prizadel. Njegov sin, zdravnik v Juršincih, dr. Metod Spindler, je bil med prvimi organizatorji osvobodilnega gibanja v Slovenskih goricah. Padel je pod okupatorskimi streli v Mariboru. Pri delu za osvoboditev je pod streli okupatorja padel tudi sin Bogdan, bivši oficir jugoslovanske vojske. V partizanih pa sta bila sina Ciril in Dušan ter hčerka Slava. Slavo in Dušana je okupator poslal pozneje v taborišče Rawensbrück in Mauthausen.

Po osvoboditvi se je jubilar vrnil v Maribor, kjer je nekaj let vodil Studijsko knjižnico. Čeprav upokojen, še vedno sodeluje pri mariborskem »Večeru«.

Zelimo jubilaru Vekoslavu Spindlerju, ki si je za narodno in napredno stvar na Spodnjem Stajerskem in posebno še v Celju s svojih delom pridobil veliko zaslug, še mnogo zdravih let.

M. C.

CESTO OKROG JOŽEFOVEGA HRIBA JE TREBA UREDITI

Cesta okrog Jožefovega hriba, tako imenovana Večna pot, je v zelo slabem stanju. Nalivi so del te ceste tako razrili, da je postal že neprehoden. Vzrok temu je, ker jarek ob cesti že več let ni bil očiščen in vsa voda ob nalivih udara na cesto ter z nje odplavi ves material. Nujno je potrebno očistiti jarek, odplavljene cestni material, ki leži ob vzhodni cesti, pa spraviti nazaj in s njim zadelati kotanje. Ostali del ceste, ki je tudi zelo zanemarjen, pa je treba očistiti trave in robidovja.

MIZAR NOVAK IN KRSTA ZA DORF MEISTRA

Zadnjič smo v članku objavili na osnovi navedb iz dopisa, ki smo ga prejeli, v članku pod naslovom »Poskočnice pri podjetju Pogreb«, da je mizar Novak zastoj izdelal krsto za proslulega Dorfmeistra, ki ga je podri maševalni partizanski strel.

Novak se je oglašil v uredništvu in prinesel kopije računov ter dokazoval, da krste ni izdelal zastoj temveč da jo je zaračunal in dobil tudi plačano. Pregledali smo račune in videli, da je med računi bil tudi eden, ki se časovno sklada z Dorfmeistrov smrtjo in ki je tudi nosil precej visok znesek. Mnenja smo, da je omenjeni račun bil izstavljen za omenjeno krsto, čeprav v računu ni omenjeno, da je bila krsta izdelana za Dorfmeistra.

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor

Krompir 10-18 (18-22); čebula 40-60 (50-80); česen 80-100 (80-100); fižol, visoki (80); fižol, nizki (40-50); fižol, stročnat 38-40 (40-60); grah (50-80); solata 20-30 (30-40); cvetača 70 (100); špinača (80-100); radič (70); peteršilj 70 (80); korenček 60 (80-100); pesa 40-58 (40-60); zelje, gl. 20 (20-40); paprika 180 (-); ribezelj (100); limone 24 (-); fige, sveže 90-100 (-); rozine 400 (-); češnje (80-80); jagode (140); borovnice (60-70); jajca (15-17); mleko (32); skuta (120-140); smetana (200); maslo (500); med (400); vino (130); žganje (320-350); kokoši (320-600); piščanci (160-250); pšenica (50-60); koruza (50); koleraba 50 (40-50); kumare 40-50 (40-60); bučke (30); gobe, razne (40-60); maline (150); hruške 80 (-); paradižnik 40-45 (-); breskve 90 (100-120); ohrovt 20-30 (40-50); marelice 120 (-); kosmače (70).

IZ ZABUKOVCE

Pred nedavnim je dramska sekcija »DPD Svobode« uprizorila pravljico igrano »Pepelka«. Prvo predstavo je obiskalo nad 600 gledalcev, ki so bili z izvajanjem zelo zadovoljni. Igru so ponovili še dvakrat. Upajmo, da se dramska sekcija ne bo zadovoljila samo s tem uspehom in da še ni končala za letos s svojim delom.

Člani Zdrženja šoferjev in avtomobanikov so poslali svojo delegacijo na obisk k bolnemu tovarišu, ki je že leto dni priklenjen na posteljo. Tovarišu Antonu Stebernaku želijo, da bi kmalu ozdravel ter se vrnil zopet zdrav med svoje stanovske tovariše.

in zaledja

IZ MOZIRJA

Občinski ljudski odbor Mozirje se je pred kratkim sestel. Na seji so sprejeli vrsto predpisov za področje gospodarstva, komunalnih zadev, turizma in zdravstva. Obširno so razpravljali tudi o stanju knjigovodstva v malih obrtnih podjetjih socialističnega sektorja. Po daljši razpravi so sklenili ustanoviti knjigovodski biro s sedežem v Mozirju.

Občinski ljudski odbor je pred kratkim začel graditi novo šest družinsko stanovanjsko stavbo za potrebe uslužbencev občinskega ljudskega odbora. Gradnja stavbe financirajo iz stanovanjskega sklada občine. Z dograditvijo stavbe bo delno rešen problem stanovanj za uslužbence Občinskega ljudskega odbora. Večina teh se sedaj zaradi pomanjkanja stanovanj v Mozirju dnevno vozi po več kilometrov daleč.

V Mozirju že več let govorijo o nujnosti modernizacije glavne republiške ceste, ki je speljana skozi trg Mozirje. Končno je vprašanje prišlo iz mrtve točke. Krajevni faktorji, zlasti pa turistično društvo, so se za zadevo s pomočjo občinskega ljudskega odbora zelo zavzeli. Tudi Okrajni ljudski odbor Celje je imel za to vse razumevanje in odobril potreben kredit. Svoj delež pa je dala tudi republiška cestna uprava. Začetna dela na cesti so v polnem razmahu. Čez nekaj dni bodo ceste zaprli in začeli z asfaltiranjem ceste. Predvideno je, da bodo dela končana do meseca septembra.

IZ DOBRNE

Preteklo nedeljo je priredila strelska družina »Toneta Tomšiča« v Hudičevem grabnu streljanje z vojaško puško. Za člane je bila udeležba obvezna. Streljanja se je udeležilo tudi več ljubiteljev tega športa.

IZ VELENJA

Šoštanjski občinski ljudski odbor je imenoval posebno komisijo, ki je izdelala dokončni predlog za imenovanje ulice in oštevilčenje hiš v Velenju. Ta predlog je že potrdil Občinski ljudski odbor. Mesto je razdeljeno na sedem okolišev, s čimer bodo odpadle mnoge težave, ki so bile doslej, posebno pri dostavljanju pošte.

Občinski ljudski odbor je pred kratkim sprejel med drugim tudi odlok o občinskih taksah, odlok o olajšavah za samoplačniške zdravstvenih storitev, odlok o hišnem redu in redu na pokopališčih. Izvolili so tudi svet za družbeni plan in finance ter razpravljali o predlogih za namestitve in premejitve prosvetnih delavcev.

NOVICE IZ LAŠKEGA

Preteklo nedeljo je bila v Rečici pri Laškem prav pristrčna slovesnost. Tamkajšnje gasilsko društvo je slavilo 30 letnico obstoja in razvilo nov družstveni prapor.

Točno pred 30 leti je bilo na iniciativno 5 Rečičanov ustanovljeno Rečičsko gasilsko društvo, ki je v zelo težkih pogojih doseglo zavidljive uspehe. Iz vrst njihovega društva so izšli prvi organizatorji oboroženega odpora proti okupatorju in mnogi med njimi žrtvovali tudi svoja dragocena življenja. Slovesnost je potekala pod pokroviteljstvom Okrajne gasilske zveze in ji je prisostvoval predsednik tov. Komečki Drago, ki je razvil nov družstveni prapor. Slovesnosti so prisostvovali tudi zastopniki Občinske gasilske zveze, občinskega komiteja ZKS in Občinskega ljudskega odbora Laško.

Najzaslužnejši in najpožrtvovalnejši člani tega društva so prejeli diplome in priznanja. Po razvitju društvenega prapora je sledil mimohod, kateremu so prisostvovala vsa gasilska društva občine Laško.

Slovesnost je bila zaključena z gasilsko vajo.

Te dni so doživeli pacienti zdravilišča Laško prav posebno presenečenje, ko so se med njimi pojavili gojenci glasbene šole iz Zagorja ob Savi. Izvedli so zelo uspeh koncert, ki bo ostal Laščanom še dolgo v spominu. Zelja pacientov je, da bi se v bodoče ti obiski nadaljevali.

Preteklo soboto je pričel obratovati v Laškem nov transformator, ki bo napajal z elektriko »Pivovarno«, ostala gospodarska podjetja in celotno omrežje mesta. Transformator je bil Laškemu nujno potreben, zato bodo znali Laščani to pridobitev tem bolj ceniti.

T. K.

PRI KOŠNJI SO POMAGALI

Pred dnevi je občinski odbor organizacije Zveze borcev Vranskega organiziral košnje trave in pomoč pri sušenju sena dvema družinama v partizanski vasi Creti pri Vranskem. Pri košnji je pomagalo 15 članov osnovne organizacije ZB in organizacije SZDL. Pomagali so pri Remičevih družini, kjer je trenutno doma samo Micika. Očeta so ji Nemci ustrelili že leta 1941 kot talca v Mariboru, mati pa je kot interniranka umrla leto dni kasneje v nemškem kazenskem taborišču. Pri sušenju krmne so pomagali tudi mladinci iz Vranskega. Kosci so pomagali tudi pri Ropas Jožefi. Njenega moža so kot talca ustrelili že v prvem letu vojne.

J. N.

IZ SLOVENSКИH KONJIC

Na področju konjiške občine so že pri treh zadrugah, in sicer v Konjicah, Zrečah in Ločah, ustanovljeni krožki mladih zadrugnikov, v katere je vključeno nad 300 mladih kmečkih fantov in deklet. Sprejeli so svoj program dela. Potrebno bi bilo, da se taki krožki ustanove še pri ostalih treh zadrugah (Vitanje, Pohorje in Tepanje). Posebno važno je to za Vitanje, ker v tem kraju ni mladinske organizacije, čeravno je na tem področju mnogo kmečke in delavske mladine. Ker je v tem kraju predvideno, da bodo jeseni ustanovili kmetijsko nadaljevalno šolo, bo v tem primeru dosti lažje delo z mladino in ustvarjeni bodo boljši pogoji za ustanovitev krožka.

Društvo Ljudske tehnike v Zrečah je v zadnjih letih doseglo zelo lepe uspehe pri svojem delu. V njenem okviru delujejo avto-moto, foto-amaterski in radio-amaterski krožek, v enem pa so vključeni samo pionirji. Veliko članov v teh krožkih je iz vrst kmečke mladine iz Zreč ter bližnje okolice. V preteklem letu je društvo pripravilo več predavanj v okoliških vaseh, ki so bile elektrificirane zadnja leta. V teh predavanjih so zajeli pravilno upravljanje električnih motorjev, radioaparatorov, likalnikov in drugih manjših strojev na električni pogon. Na ta način so se kmečki ljudje na Pohorju, kjer so do nedavnega svetili še s trskami in niso poznali radijskih sprejemnikov, seznanili tudi z varnostnimi ukrepi pri ravnanju z električnim tokom.

Občinski odbor Rdečega križa v Slovenskih Konjicah je v letošnji zimi pripravil šest tečajev za kmečka dekleta, kjer so se seznanili z nekaterimi osnovnimi vprašanji iz zdravstva in domače higijene. Vse te tečaje je obiskovalo skupaj 167 deklet. Obisk je bil povsod dokaj dober, le v Ločah je bilo nekoliko slabše. Odbor RK je v preteklem letu organiziral v več krajih akcijo za prostovoljno oddajo krvi, kateri se je poleg delavcev in uslužbenec iz podjetij odzvalo tudi lepo število kmečkih ljudi.

Pri petih kmetijskih zadrugah na področju konjiške občine že imajo sekcije žezna-zadrugnice, ki so ponekod šele pričele z delom. Te sekcije so v zimskih mesecih pripravile kuharske tečaje, sedaj pa razpravljajo o sodobnem načinu kuhanja, o svinjereji, perutninarstvu in vrtnarstvu. Pri teh nalogah jim bo lahko pomagalo nedavno ustanovljeno »Društvo za napredek gospodarstva« v Konjicah, zlasti s strokovnimi nasveti in navodili.

L. V.

TEKMOVANJE NA VRANSKEM

Pred nedavnim je TVO Partizan organiziral društveno prvenstvo v atletiki za pionirje in mlajše mladince. Tekmovanje je pokazalo, da je na Vranskem precejšnje zanimanje za atletiko, saj se ga je udeležilo kar 37 mladih atletov. Dosegli so nekaj pravih rezultatov: Praprotnik (pionir) je skočil v višino 145 cm, mladince Duškovič pa je v metu kopja in diska dosegel znamki 49,10 m in 35 m.

POLETJE NA „SVETI REKI“

(Improvizacija na dano temo)

Zadnje čase posijalo sonce je že spet močnejše, da Celjani so zdrveli to nedeljo na obalo — vsak si vneto ude greje. Teti Katri je prevročje »športherte« na Savinjo zvrleče,

ali stara škatla v vodi sabotira — vleči neče. Zraven nje gospod Fascikelj si je varen kot izbral, da kot novinar vse dogodke bo vsaj opisovati znal. Slikar s kubistično obleko (kopalka, vrat z metaljškom spet) z zamahom enim rad na platno

bi spravil ves ta »pasji« svet. Kdor sliko bolje si ogleda, temu je kmalu jasna stvar, da na Savinji glavno vlogo igra moralni kriminal. Celjan improvizira morje: pečeno plažo, otok Hvar. Ljudje se včasih prmitivni, a to je malokomu mar.

Savinji

PREŽIVELIŠTVA

V času od 7. do 14. julija 1956 je bilo rešenih 23 dečkov in 23 deklic.

Poročili so se:

Janez Božjak, komercialist in Ana Bebar, nameščenska, oba iz Celja. Janez Ploštajner, delavec iz Ribnika in Justina Hribar, delavka iz Šibenika. Rudolf Prevolinik, avtomobanik in Jožefa Pribožič, kuharica, oba iz Celja. Edvard Košnik, mizarški pomočnik iz Crnolice in Marija Hrvatin, frizerska pomočnica iz Celja. Mila Jęgričnik, avtomobanik in Emilija Skutnik, oba iz Celja.

Umrli so:

Milan Kadilnik, sidarski vajenec iz Lopate pri Celju, star 18 let. Ferdinand Andrišek, invalidski upokojenec iz Lahovne, star 53 let. Antonija Urgl, gospodinja iz Radeč, stara 62 let. Vladimir Krležaj, otrok iz Hrastnika, star 4 mes. Stefan Andrežič, delavec iz Bela pri Smarju, star 64 let. Harijeta Kovačič, učiteljica v pokopju iz Celja, stara 78 let. Franc Sajovic, upokojenec iz Dobrove pri Celju, star 48 let. Ana Vučk, gospodinja pomočnica iz Beograda, stara 49 let.

3 John Hersley:

HIROŠIMA

JEZUIT WILLHEM KLEINSORGE JE BIL SLABE VOLJE...

Pater Willhem Kleinsorge je bil Nemeec. Dajal je videz otroka, ki prehitro raste, čeprav mu je bilo že 38 let. Bil je potegnjjen, z ostro adamovo jabolko v grlu in strašno nezadovoljen z japonsko vojno prehrano, ki je njemu in še nekaterim jezuitom povzročala zavijanje v trebuhu in drisko. Odkar je bila Nemčija premagana, je bil kot Nemeec neinteresanten. Polagoma se je že vsega naveličal.

To jutro je vstal ob šestih, pol ure pozneje pa je maševal v kapelici redkim katoličanom, ki so klečali na kamnitih tleh. Obred je pretrgalo tuljenje siren. On in ostali so se vrnili v misijonsko postajo. Kleinsorge je oblekel uniformo, ki jo je nosil vedno ob takih

hu pred potresi. Opazil je tudi, da se je začelo čudno temniti, nekje blizu pa je jadikovala hišnica in upila: »Shu Jesusu awaremi tamai!»

DOKTOR SASAKI JE IMEL NEPRIJETNE SANJE

Sanjalo se mu je, da so ga policaji dobili, ko je pri bolniški postelji v neki hiši opravljal nedovoljeno privatno prakso. Zulekli so ga na cesto in ga pošteno premlatili. Te neprijetne sanjske podobe so ga spravile prej na noge kot po navadi. Ta ura prezgodnje prebuditve mu je bila odveč. Razmišljal je, če naj sploh gre v mesto, kjer je bil v bolnišnici Rdečega križa kirurg, ali naj ostane kar doma in se odpočije. Naposled se je le odločil in se odpravil celo uro poprej kot po navadi od doma. Ujel je že prvi vlak. Njegova pot od materinega doma do bolnišnice je vsak dan trajala štiri ure, dve tja, dve nazaj. Spotoma je imel dovolj časa za razmišljanje. Tokrat je razmišljal o stvarih, ki so bile v zvezi z njegovimi sanjami. Kljub prepovedi oblasti je dr. Sasaki še vedno obiskoval bolnike v privatnem času, čeprav je povsod v tem času občutno primanjkovalo zdravil. Bil je pač še idealist, saj je imel komaj petindvajset let in ne dolgo od tega šele končal študije v Cingtaou na Kitajskem.

Sanjam ni posvečal prevelike važnosti, toda prisilile so ga, da je razmišljal o tem in ker so mu tako navsotovali tudi prijatelji, se je to jutro odločil, da bo prenehal z nedovoljeno privatno prakso.

Ko je vlak pripeljal na hirošimsko postajo, se je nekaj časa oziral po cestni železnici, ker pa tramvaja nekaj časa ni bilo, je vzel taksi.

Pozneje si je izračunal, da je bilo prav, ko je dšiel bolj zgodaj zdoma. Če bi šel z običajnim vlakom in čakal na tramvaj, bi bil v trenutku eksplozije v neposredni bližini središča eksplozije in gotovo ne več med živimi.

V bolnišnico je prispel nekaj pred osmo. Nič se ni obotavljal z delom. Vzel je nekemu bolniku kri za analizo. Z vzorci krvi v roki je odšel po glavnem hodniku k stopnicam, da bi se povzpel v tretje nadstropje, kjer je bil laboratorij. Še vedno se je čutil nekoliko omamljen od neprespane noči in slabih sanj. Bil je le nekaj korakov mimo odprtega okna, ko se je hodnik zablščal v žarki svetlobi, ko da bi nekdo z velikim fotografskim osvetljevalcem osvetlil prostor za slikanje...

Sasaki se je naglo spustil na koleno in dejal, kakor more le Japonec v takem primeru reči:

»Sasaki gambare«, kar pomeni: Sasaki, bodi hraber.

Bolnišnica je bila komaj kilometer in pol oddaljena od središča eksplozije. Zračni tlak je udaril skozi stavbo. Očala mu je odneslo neznano kam, stekleničica s krvjo se je razbila na zidu, copate so tudi čudovito izginile, toda on je zahvaljujoč položaju, kjer se je nahajal, ostal nepoškodovan...

Čim se je zavedel, je skočil spet nazaj v šefovo sobo. Našel ga je vsega v krvi. Steklo mu je razrezalo telo na številnih mestih. Bolnišnica je bila v strašnem neredu. Težki zidovi so se ponekod sesuli na bolnike, postelje so bile prekopicnjene, instrumente je razvnelo v vse vetrove. Večina bolnikov in bolniškega osebja je bila mrtva, preostali pa so tekali ranjeni in obrezumljeni naokoli. Zdravnik v laboratoriju, kamor se je Sasaki namenil, je bil mrtev. Pacient, kateremu je pred minutami vzel kri, je bil ubit. Še pred

CELJSKE VOZICE

PROBLEM ZA ŠOFERJE

Zadnjič bilá je parada! Lepa parada! ko avtomobili na križišču pri »Volni« niso nikoli pravilno zavili.

Kadar prometnik je kazal na levo, šli so na desno, ne levo; a kadar v resnici je kazal na desno, pa so vozili v resnici na levo.

PES — PRODAJALEC

Nasproti kina Metropolá dolgo že kiosk stoji in Celjan z denarjem v žepu tamkaj časopis dobi.

Vendar včasih, ko pristopiš, te pozdravi: »Hov, hov, hov!« majhen pes renči nasproti in pošilja te domov:

»Pojdi proč! sicer zalajam, da te bolj bo strah kot sram; časopisov teh pa ne prodajam, ker jih rajši berem — sem.«

NOVA UPORABA KOSTI

Na lepo Celje sonce sije, pri starem »Misleju« pa vrsti z denarjem notri, ven brez njega neskončna vrsta se ljudi.

In ker je vroče, vrata so odprta, kar pa v resnici ni novost, a da se ne zapró, skrbno varuje vtaknjena pod njih — goveja kost.

dobrimi desetimi minutami je trepetal v strahu, da ima morda sifilis. Zdaj je ležal negiben.

Dr. Sasaki, ki je bil prepričan, da je bomba padla naravnost na bolnišnico, se je z edinim kolegom, ki je bil tudi nepoškodovan, lotil obvezovanja ranjencev, ki so ostali med zidovi porušene bolnišnice. Sele čez nekaj časa je spoznal vso težko resnico, ko so v porušeno bolnišnico začele prihajati trume ranjenih, umirajočih iznakaženih ljudi. Kot reke so se valili proti bolnišnici, ki je bila sama razdejana, da bi našli pomoč.

Dr. Sasaki je za dolgo časa pozabil na moreče sanje zadnje noči...

STAR AVTO - DOBER AVTO

Ta slika ni iz Amerike. Veteran, ki ga vidite na sliki, je vzbujal pozornost vseh Celjanov. Vozil je po celjskih ulicah ob paradi, ki je bila v soboto.

Zanimivosti

TELEFONSKE LINIJE ZA OTROKE

Američani veliko telefonirajo. Telefonsko omrežje je gosto razpredeno in ljudje opravijo marsikatero delo kar po telefonu. Zato ni nič čudnega, če včasih tudi ure in ure »visijo« na telefonih. Seveda velja slednja tudi za otroke. Le-ti si imajo včasih celo več za povedati kot odrasli. Da pa pogovori med mladino ne bi motili normalnega toka telefoniranja med odraslimi, so posamezne družbe v ZDA začele uvajati v omrežju posebne otroške linije.

V Chicagu že ima nad 500 otrok svoje telefonske številke. Spričo te novice so se spremenili nekoliko tudi naslovi v telefonskih imenikih. Marsikje stoji poleg očetovega imena in njegove telefonske številke tudi: »otroški telefon št. ...«, ali »John Smith — Junior«, »John Smith II« itd. Z uvedbo teh novosti je v marsikateri družini odpadel prepis zaradi nenehnega telefoniranja na enem aparatu.

»NOČNI ZAPOR« V GODTHAABU

V groenlandskem glavnem mestu Godthaab so nedavno tega uredili enega najmanjših in najbrž najbolj humanih zaporov na svetu. Kaznilnica ima vsega samo šest celic in leži v neposredni bližini novega sanatorija. Kaznjenci so zaprti samo ponoči, v tem ko podnevi marljivo delajo brez strahu.

DOMISLICE

Cas pozabi neumnosti, a pozlati herojstvo in modrost.

Nasprotje med sijajnim razumom in neznosno napako je skrivna vzmet velemuja.

Vsaka neumnost je resnica v toliko, v kolikor jo vsakdo spozna za neumnost.

Nevarno je gledati ženski v oči in razmišljati.

Saljivec ljubi resnico, ker je lahko tudi smešna; cinik jo spoštuje, če je uničujoča; edino modrijana omamlja, ker je resnica.

Spomin na žensko, ki smo jo nesrečno ljubili, je povsem odvisen od nam lastnega bistva.

Očarljivo dekletce je metulj, ki ima krilca na jeziku.

Dvomimo tudi zato, ker se nam zde mnoge resnice sila enostavne.

Clovek ni zvzvedam nikoli tako blizu kot takrat, kadar je zaljubljen.

že v sanatoriju. Vsi so deležni iste oskrbe kot pacienti. Le ena celica v malem zaporu Godthaaba je vedno zasedena. V njej namreč prebiva mladi Eskim, ki je ubil svojo ženo.

PRVI ČLOVEK FINSKE PRAV GOTOVO NI TUDI NAJVIŠJI, AMPAK...

Prvi človek Finske gotovo ni najvišji od vseh državnikov, temveč skoči najvišje od vseh. Dr. Urho Kekkonen, novi finski prezident ni bil poprej le priljubljen vodja lahkootletike v svoji državi, ampak je kot aktiven tekmovalc dosegel več rekordov svetovnih kategorij. Dve leti je držal državni rekord v skoku v višino (1,88 m), dosegel v troskoku skupaj 14,14 m in pretekel 100 metrov dolgo progo v 10,9 sekundah. Razen tega drži predsednik Kekkonen neoficielen svetovni rekord v troskoku z mesta.

Kot stari prijatelji

Jugoslovani so v Egiptu dobrodošli gostje. To se je lahko prepričala tudi Celjanka Grobelnikova, ki je pred leti bila v vroči deželi ob Nilu. Egiptovski mornar se je rade volje slikal z njo.

ZGODA
PRIREDIL B. MLAKAR
NARISAL C. OBLAK
Z dolgega severa

57
Kresnica je tihó tožila. Blisk je prijazno gladil s smrčkom, čeprav je bilo njeno telo mrzlo kot jeklo. Preden se je zdanilo, je večkrat zapazil blesk risovih oči, ki so stale na preži.
Zjutraj je zopet vžlô sence. Vsi 'o ga z veseljem pozdravili. Toda s tem še ni bilo konec skrbi. Gaston je vedel, da bo reka divjala še dokaj dni. In do takrat bo treba jesti, a Kresnica je bila še živa in je samo nalahno šepala poleg Bliska.

58
Stemnilo se je in to noč je moral nekdo umreti. Ris je živel že mnogo let in se boril z mnogotero nevarnostjo. Ležal je zleknjen na trebuhu, ko mu je piš vetra prinesel Kresničin vonj. Korak za korakom je začel hoditi za plenom, lakota mu je vlivala nezasišlan pogum. Blizal se je volkovoma, pripravljen na borbo do zadnjega. Blisk je kmalu opazil bližajoče se risove oči, toda ni se niti premaknil, da bi se izognil bližajoči se žaloigri. Spoznal je, da je prišel pravi trenutek.

59
Blisk ni čakal, da bi ga ris prvi naskočil, ampak se je kot puščica vrgel na velikansko mačko, ko je bila še daleč od njega. Ris je komaj še dobil toliko časa, da se je vrgel na hrbet v strašno in usodno držo, ki je lastna risu, toda že so mu bile čeljusti volka — psa na grlu. Tri ali štiri minute je trajal nevidni in strahotni boj; nato pa mahoma Kresničino srce ni občutilo nikakega strahu več in v njenih žilah je zagorel ogenj bojevitve škotske pasice.

60
Kot majhen vrag se je vrgla v borbo. Njeni zobje so bili krajši, toda ostréji kot Bliskovi. V prvem besnem navalu jih je zagrebala v risov hrbet. Globoko so se vdrli in divje mesarili. Znova in znova so se zagrizli v meso. V tej uri je Kresnica rešila Blisku življenje, kajti boril se je v temi s sovražnikom, ki ga ni poznal in ni vedel, kakšne zvijače uporablja v borbi. Kresnica je že razila sovražnika na dveh mestih tako, da je začel pešati, še en strašen ugriz in ris je bil mrtev.

Sport

Pred velikimi dogodki na atletskem štadionu v Celju

Kdo se ne spominja lanskoletne velike mednarodne atletske prireditve v spomin padlega parizanskega borca Ferda Skoka? Ko čitamo v časopisju športna poročila o velikih uspehih atletov iz SZ, o novih svetovnih rekordih Križančiča, Džukanoviča, o izvrstnih storitvah Ignatjeva, Kruca in drugih, so nam ti ljudje blizu, saj smo jih pred letom dni videli na stadionu Borisa Kidriča v Celju.

AD Kladivar bo tudi letos organiziral veliki mednarodni miting »Skokov memorial«, in to že 5. avgusta. Tudi letos se bodo zbrali v Celju atleti svetovnega formata, olimpijski kandidati iz 10 evropskih držav. Kar 30 inozemskih atletov bodo 5. avgusta videli na atletski stezi v Celju, v družbi njih pa vsi jugoslovanski atleti vrh in najboljši slovenske predstavnice. Res je, da letos ne bo na startu atletov iz SZ in da bodo videli stare znance in iz Romunije, Turčije in Bolgarije. Obetajo se nam nova imena — Madžari, evropska veselica v atletiki, Angleži, s katerimi se bo boril Lorger na visokih ovirah, Čehi, Nemci iz obeh delov Nemčije, Grki in Danci. V prihodnji številki lista Vas bomo seznanili z nastopajočimi atleti. Vsekakor bo telednji mednarodni miting »Skokov memorial« doslej najkvalitetnejša atletska prireditev v našem mestu.

Teden dni popreje — 28. in 29. julija — bodo na stadionu hude borbe za točke. V Celju bo II. kolo zvezne atletske lige z udeležbo slovenskih predstavnikov, morda pa bodo prišli v goste še zastopniki iz Hrvaške. Celjski atleti in atletinje bodo skušali ponovno potrditi, da spadajo v jugoslovanski vrh med atletskimi kolektivi. Po I. kolu so namreč atleti na 3. mestu v državo atletinje pa celo na 2. mestu! Tekmovanje bo obsegalo domala celoten olimpijski spored in bo merilo trenutnih sil med slovenskimi klubi.

Celjanj res že dolgo niso prisostvovali kvalitetnim atletskim prireditvam. V teku 14 dni bodo sedaj prišli prav vsi ljubitelji atletike na svoj račun!

Nikar ne pozabimo tudi na druge športne panoge in igre, ki si jih boste lahko ogledali na atletskem stadionu 21. in 22. julija. AD Kladivar organizira skupno z občinskimi ljudskim odborom in ZB za praznik mesta Celja in Dan vstaje kvalitetne turnirje v odbojki (sobota 21. julija), košarki (22. julija ob 10. uri) atletiki, kolesarstvu in boksu (22. julija od 15. ure dalje). Na vseh navedenih igrah in tekmovanjih bodo nastopili najboljši slovenski tekmovalci in izbrane ekipe slovenskih vrnuljskih moštev.

VEDNO VEČ MLADINE PRI ATLETIKI

Navadno so športne igre privlačnejše za našo mladino. Za krajše bilino Celja pa ta ugotovitev ne bo čezala. Po zaslugi kvalitetnih atletov Kladivarja iz Zalca, Ljubčane, Sentjurja in drugih, se v teh krajih vedno bolj razvija atletika med njihovo mladino. Pri tem se navdušje za ta šport delavska in kmečka mladina. Na podeželju nimamo atletskih naprav, z improvizacijo pa se da tudi mnogo doseči. Ker Celje ni odmaknjeno bližnjim krajem, prihaja mladina na tekmovanja na stadion Borisa Kidriča v Celju, kjer so vrata tega stadiona na stečaj in brezplačno odprta vsej mladini.

V nedeljo so se zbrali na stadionu mladinci TVD Partizan iz Ljubčane. Težke pogoje imajo doma za svoje delo, navdušenje med kmečko mladino pa je izredno veliko za telesno vajo. Izvedli so društveno mladinsko prvenstvo v atletiki. Med zmagovalci najdemo že znana imena, ki nastopajo pri AD Kladivarju. Kar pogledamo jih pobliže: 100 m: Koželj 12,4, Zupanec 12,6; met krogle 5 kg: Kač 15,15, Verk 10,27 m; Tek 500 m: Tek 38,8, Sumer 41,6. Met kopja: Kač 34,25 m; Tek 1900 f: Verk 4,29 in Sumer 4,49; Met diska: Kač 37,15 m in Luzevici 50,92 m; Daljina: Zupanec 5,28 in Koklič R. 5,07.

Tudi mladina Partizana iz Zalca je agilna. Na atletski stezi so se zbrali v Celju, da izberejo najboljši moči za predstoječi dvoboj z atletici iz Kamnika. Na 100 m je bil najboljši Narak z 12,5, ki je tudi na 600 m postavil najboljši rezultat 4:45. Če k mladim atletom pritejemo še čase Vučurja, ki je tekmoval v članski konkurenci, moramo še pripisati za tek na 60 m 7,3 in na 100 m 11,5.

Za mladimi atleti so se spustili v medsebojne borbe še atleti Kladivarja. Peterka je bil največji junak dneva, saj je v metu diska s 46,80 m postavil letošnji najboljši rezultat v Sloveniji. Gole je v disku dosegel rezultat 44,09 m. Na 600 m je zmagal Kralj z 1:24, pred Gajškom 1:27,5. Na 500 m je bil najboljši Videtič s 36,9, sledijo pa Cajhna 37,0, Kralj 37,2 in Gajšek 37,8. V troskoju je prav dober rezultat dosegel Gogič s 15,79 m.

DVA ALI STIRJE NA BALKANSKIH IGRAH?

V soboto in nedeljo bodo v Beogradu letošnje Balkanske igre v atletiki, na katerih bodo po daljšem presledku nastopili tudi atleti iz Romunije in Bolgarije poleg že stalnih udeležencev teh tradicionalnih iger. Kladivar že vsa zadnja leta daje po nekaj članov v državno reprezentanco. V zadnjih dnevih so kar štirje mladinci nastopili kot državni reprezentantje proti Grčiji, zadnji nedeljo pa dve člani proti Švedski v Zagrebu. Za Balkanske igre je zvezi kapetan tov. Leneti doletel prvotno le dva člana Kladivarja v reprezentanco — Lorgerja in Vipotnika. Po trenutnih rezultatih soče vsaj po največjih izbirnih tekmah v Ljubljani, kjer je nadarjeni Lesek dosegel v skoku ob palici zopet nov slovenski rekord z odlično znanko 4,11 m, poleg njega pa tudi Kopitar Marjan v teku na 400 m čez ovire boljši čas od dveh imenovanj članov v reprezentanco za to disciplino (5:53), bi pričakovali v tem tednu potrebne popravke v naši reprezentanci. Ko pišemo te vrstice je že prišel iz Beograda telegram, da je imenovan v reprezentanco tudi Lesek Roman. Torej zaenkrat trije člani Kladivarja, ki bodo letos nastopili z jugoslovanskim grmom na prsih na Balkanskih igrah! Kaj pa Kopitar Marjan in že dvajsetkratni član državne reprezentance na nizkih ovirah Zupančič Igor? Na oba je zvezi kapetan kar pozabil in postavil trenutno po rezultatih slabša atleta v reprezentanco. Morda bo v teh dneh še prišel kakšen telegram iz Beograda, da bo popravljen napako, saj sicer ne moremo razumeti tega odločitve. V atletiki je doslej bil poč običaj, da so bili v reprezentanco imenovani trenutno po rezultatih najboljši atleti v državi!

SLAMNIKOVA PRED KNEZOVO

Na nedeljskem dvoboju Švedske: Jugoslavija, ki je bilo v Zagrebu in katerega so naše atletinje nesrečno izgubile, je Slamnikova kljub prestani boleznii uspela v teku na 800 m premagati novo državno rekorderko v tej disciplini Knezovo iz Ljubljane. Slamnikova je bila ves čas v vodstvu, ki ga je obdržala do zaključka teka, pa čeprav je za okrog 30 cm ... Čas obeh je bil 2:17,0. Slikovčeva je na 100 m bila tretja s časom 12,8, na 200 pa druga s časom 26,3. Petauer Polka sima sreče. Prvič bi lahko obhvalila državni dres v svojem življenju. Bila je v odlični formi, pred samim meddržavnim nastopom pa se je na celjskem stadionu onesrečila in vse kaže, da letos ne bo mogla več nastopati ... Njena poškodba pomeni močan udarec za žensko ekipo Kladivarja.

USPEŠEN NASTOP CELJSKIH PLAVALCEV V KONJCAH

Pred približno 14 dnevi so celjski plavalci in plavalke člani Nektuna odpoštovali v Konjce na 14 dnevni trening kot pripravo za prvenstveno nastope v republiški ligi II. razreda. Med treningom so izvedli tudi celoten olimpijski program v moških in ženskih disciplinah. Poleg skokov, so igrali še dve vaterpolo tekmi: v prvi so zmagali zmordite nad srečniki z rezultatom 9:4, v drugi pa so bili redči boljši in dosegli zmago 7:4.

V dvoindnevem plavalnem programu pa so dosegli naslednje najbolje rezultate. MOŠKI: 1500 m prost: Klančnik 22:43, Ropar 20:04; 500 m prost: Mravljak 0:52,2, Baudek 0:53,1; 100 m prsno: Baudek 1:50,0; 400 m prost: Klančnik 5:48,6, Tofani 6:29,3; 200 m prsno: Baudek 5:25,6; 100 m metuljček: Klančnik 1:51,2, Goršič 1:53,8; Stafeta 4x100 m mešano: Stros, Baudek, Klančnik, Mravljak 6:25,6; Stafeta 4x100 prost: Šćuka, Baudek, Mravljak, Klančnik 5:05,0.

ŽENSKO — 400 m prost: Jože 7:29,4; 100 m prsno: Modic 1:43,0; Pečnik 1:44,4; 50 m prost: Herič 0:39,0; Jošt 0:41,8; 100 m hrbtno: Keršinar 1:50,3; Herič 1:52,5; 100 m prost: Jošt 1:54,7; Herič 1:44,0; 50 m metuljček: Pečnik 0:48,0; Keršinar 1:05,8; Stafeta 4x50 m mešano: Keršinar, Modic, Pečnik, Jošt 3:07,2.

Kronika

NEPRAVILNO PREČKANJE CESTE POVZROČILO NESREČO

Popoldne, 12. julija, je prišlo na cesti Celje—Ljubljana v Medlogu pri železniškem prelazu do trčenja med kolesarjem Lešnik Francem iz Lisc in voznikom osebnega avtomobila Alojzom Grilom iz Maribora. Oba sta vozila v smeri proti Ljubljani. V Medlogu pa ni kolesar, ki je vozil nekaj metrov pred senenim vozom, nakazal spremembo smeri vožnje, tako da je prišlo do trčenja. Pri padcu je dobil kolesar manjše poškodbe na glavi, materialna škoda pa znaša 25.000 dinarjev.

Do nesreče je prišlo zaradi nepravilne vožnje kolesarja in zaradi prehitre vožnje avtomobila, ki ni upošteval ne prehoda čez železnico in ne drugih cest, ki se ravno tu cepijo v več smeri.

AVTO ZADEL V ZAŠČITNI ZID ZARADI PREHITRE VOŽNJE NA OVINKU

Istega dne pozno zvečer se je v Razdrtem pri Postojni pripetila manjša nezgoda, ki na srečo ni terjala človeških žrtev. Voznik osebnega avtomobila, Jože Žagar, zaposlen pri Kovinotehni v Celju, je vozil iz smeri Nova Gorica proti Postojni in se je na ovinku v Razdrtem zaletel v občestni zaščitni zid na levi strani v smeri vožnje. Po nezgodi je odpejal z družbo proti Celju, ne da bi nesrečo prijavil organom Ljudske milice.

Na avtomobilu je nastala materialna škoda v višini 60.000 dinarjev. Vse kaže, da je do nesreče prišlo zaradi preokračene dopustne hitrosti na ovinku. Dokončno mnenje pa bo dala komisija iz Postojne.

NESREČA PRI IZSTOPANJU IZ AVTOBUSA IN PREČKANJU CESTE

Drugega dne zjutraj se je na cesti Celje—Maribor na Spodnji Hudinji pripetila težja prometna nesreča. Osební avto je povozil pešca Marijo Veber, staro 22 let, geometra pri celjskem Geodetskem zavodu. Osební avto je vozil Ivan Frangež iz Ruš. Voznik je prehitel avtobus, ki je parkirjal na odprtem postajališču, ko je nenadoma stopila izza avtobusa Vebrova in hotela prečkati cesto. Frangež je zavozil ostro na levo, toda kljub temu je zadel z desnim žarometom s precejšnjo silo v njo, da jo je odbilo 5 m od avtomobila. Obležala je ob robu ceste s težjimi poškodbami na glavi in zlomom medenične kosti. Na avtomobilu je nastalo za 10.000 dinarjev materialne škode. Kdo je zakrivil nesrečo, še ni znano. Voznik osebnega avtomobila je vozil prehitro, prav tako pa je Vebrova nepravilno prečkala cesto.

S kolesom je padla Janežič Terezija iz Braslovč. Poškodovala si je kolk.

Hojnik in Rudi Slava iz Petrovč sta se peljala z motornim kolesom. Padla sta in oba dobila poškodbe po telesu.

V tri metre globoko jamo je padel Šlomšek Franc iz Mozirja in si poškodoval vrtenec.

V Ložnici se je kopal Slavčič Andrej iz Raven na Koroskem. Pri skoku v vodo si je poškodoval glavo.

S češnje je padel Skočjanc Martin in si poškodoval kolki.

Pri padcu si je zlomil ključnico Kumer Ferdo iz Topolišice.

Pri padcu si je poškodoval glavo Marinkovič Životan iz Celja, Mariborska cesta.

Pri gašenju požara se je opeknel na obeh rokah Kožuh Anton iz Dramelj.

Pri padcu so si zlomili nogo: Eva Debelak iz Zalca, Vodlak Marija iz Celja, Cene Rozalija iz Zbelovske gore, Medved Alojzija iz Podčetrčka, Pavel Ivan iz Ločice, Košak Viktor iz Sempetra, Novak Marija iz Sentjurja in Polak Franc iz Ponikve.

Pri delu v tovarni »Idro« je Leopold Hrastnik iz Celja, Stanetova ulica, padel na desno nogo stroj in mu jo zlomil.

Nogomet: KOVINAR (Store): SK STUPNIK (Zagreb) 4:2 (2:2)

V okviru proslav ZB v Storah in Kompolah je SSD Kovinar v Storah v nedeljo v dopoldanskih urah odigral prijateljsko tekmo s Stupnikom iz Zagreba. Domačini so slavili zasluzeno zmago. Najprej so prišli v vodstvo z 2:0, gostje pa so do polčasa rezultat izenačili. V nadaljevanju pa je zagrebški vratar še dvakrat moral pobrati žogo iz mreže. Igra je bila lepa in zanimiva. Po tekmi so se športniki udeležili občinskih spominke plošče na Oevrkovi hiši, kjer so položili tudi večec.

KOVINAR IN PROLETAREC V CELJU

Prireditve na čast praznika mesta Celja ter Dneva vstaje slovenskega ljudstva bodo izpolnili tudi nogometaši celjskega Kladivarja. Tako bo v petek, na praznik mesta Celja, ob 17. uri na Glaziji prijateljska nogometna tekma med Kovinarjem iz Stor ter domačim Kladivarjem. Ligaši bodo tokrat nastopili v pomembni postavi.

V nedeljo, 22. t. m. pa bodo imeli Celjanji v gostih novega člana področne lige, Proletarca iz Zagorja. Tudi ta tekma bo ob 17. uri na Glaziji.

Velika parada motornih vozil v Celju

Pred dnevi je organizacija Združenja šoferjev in avtomehanikov priredila paradu vseh motornih vozil, ki so jo organizirali v počastitev 13. julija, dneva šoferjev. Osební avtomobili, tovornjaki, avtobusi, motorji, predpotopni

Med drugimi gosti so bili na improvizirani tribuni tudi Franc Simonič, sekretar OK ZKS, sekretar SZDL Jakob Zen, predsednik Občinskega sindikalnega sveta ter predsednik Ljudske tehnike v Celju, tovariš Rudi Peperko.

taxi — vse to se je zbralo v dolgo kolono pred postajo, kjer je predsednik Združenja šoferjev spregovoril o pomenu šoferskega praznika.

V svojem govoru je predsednik Združenja šoferjev in avtomehanikov poudaril, zakaj praznujejo šoferji 13. julij kot svoj praznik. Med drugim je dejal, da je 13. julij simbolični rajstni dan partizanske motorizacije v Sloveniji. Nato je še na kratko orisal zgodovino avtomobilizma in spregovoril nekaj besed o težavnem in odgovornem šoferskem poklicu.

Po govoru predsednika so se vozila zvrstila v dolgo kolono, ki je krenila po mestnih ulicah, kjer je bilo precej gledalcev.

NA TRGU

— »Da se ne sramujete zahtevati za jajce 20 din.«

— »Ja, draga moja; iz tega jajca bi se moral izlesti petelin, za katerega bi dobila 400 din.«

Objave in oglasi

Trgovinska zbornica za okraj Celje razpisuje JAVNI NATECAJ za izdelavo elaborata o sistemu nagrajevanja v trgovini na splošno

POGOJI:

1. Elaborat je izdelati predvsem s stališča vloženega dela ne glede na sedaj veljavne predpise.
2. Nagradilo se 5 najboljša dela, in sicer: I. nagrada 20.000 din, II. nagrada 10.000 din, III. nagrada 5.000 din.
3. Posebna komisija bo ocenjevala elaborate in bo poleg nagrajenih eventualno predlagala za odkup še nadaljnje primerno število elaboratov.
4. Elaborat je predložiti Trgovinski zbornici za okraj Celje, Celje, Miklošičeva ul. 3 najkasneje do 31. avgusta letos, označen s šifro, osebno ali priporočeno po pošti. Elaborat je priložiti še zapečateno kverto, na kateri je označena šifra in se odpre, če je delo sprejeto.
5. Morebitne potrebne informacije se dobe na Trgovinski zbornici osebno ali telefonsko na št. 27-47.

Rezultat natečaja bo objavljen v »Celjskem tedniku«.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega moža in očeta FRANCA SAJOVICA

se vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti v tako lepem številu, najlepše zahvalujem. Posebno zahvalo izrekam pevcem, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so mi gotno priskočili na pomoč. Celje, 17. julija 1956.

Zalajeta žena Fani z otroki

Radio

- Nedelja, 22. julija
  - 14.15 Izbrali ste — prisluhnite!
  - 14.50 Celjski ansambli pojo in igrajo.
- Ponedeljek, 23. julija
  - 17.00 Domače novice, objave in reklame
  - 17.15 O celjskem športu in športnikih
  - 17.50 Poje Komurni moški zbor p. v. Egona Kunaja
  - 17.45 Plóšče, ki jih redko vrtimo
- Torek, 24. julija
  - 17.00 Domače novice, objave in reklame
  - 17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
  - 17.50 Tamburaški orkester »Fr. Prešern« pred mikrofonom
  - 17.50 Glasbeni intermezzo
- Sreda, 25. julija
  - 17.00 Domače novice, objave in reklame
  - 17.15 Mladinski zbor II. gimnazije p. v. Jurčka Vrežetka poje slovenske pesmi
  - 17.30 Kulturni obzorja
  - 17.35 P. Rodč: Koncert št. 6, I. stavek za godalni orkester in solo violino. Izvaja Celjski godalni orkester »I. Cankar« p. v. Dušana Glasčina
  - 17.50 Glasbeni intermezzo
- Cetrek, 26. julija
  - 17.00 Domače novice, objave in reklame
  - 17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
  - 17.50 Narodne pesmi poje pevski zbor učiteljska p. v. Borisa Ferlina
  - 17.45 Zabavna glasba.
- Petek, 27. julija
  - 17.00 Domače novice, objave in reklame
  - 17.15 Polke in valčke igra Instrumentalni kvintet
  - 17.50 Problemi turizma v celjskem okraju
  - 17.40 Operetna glasba: Fr. Lehár: Odločki iz operet »Dežela smehljaja« in »Vesela vdova«
  - 17.00 Domače novice, objave in reklame
  - 17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
  - 17.50 Vsega po malem za prijeten deplonst

IZJAVA

Preklicujem kot neresnično in obžaljem očitke, ki sem jih izrekel napram Mihaelu Zolgerju iz Štor št. 1.

Kožuh Marija, Stora 1

MESARSKEGA VAJENCA

sprejme Mesnica in klavnica, Griže pri Zalcu. Hvala — Veterinarska bolnionica, Celje. PRODRAM delavnico, primerno za stanovanje. Naslov v upravi lista.

PRODRAM zadržljivo stavbno parcelo 900 m² z gradbenim dovoljenjem, poleg gostilne Cilenščak v Pečovniku.

PRODRAM ugodno srednje posestvo, hišo, gospodarsko poslopje, primerno za delavnico, garažo, skladišča in slično. Mogoče je tudi delni nakup. Posestvo je oddaljeno 15 minut iz Celja. Vprašati: Celje, Kajuhova št. 6.

PRODRAM gradbeno parcelo 45 arov. Vprašati Ivenco S. Višnja vas pri Vojnuku. PRODRAM mlad gozd v bližini Sentjurja pri Celju. Naslov v upravi lista.

PRODRAM ugodno stavbno parcelo ob cesti proti Lokovcu (ob vodovodni in električni napelji). Naslov v upravi lista.

PRODRAM ženski šivalni stroj (Dürkop). Golež Ludvik, Strmec 12.

PRODRAM rezan pohorski granit večjega obsega za nagrobni spomenik Zorko, Celje, Vodnikova ul. 6.

PRODRAM dve zazidljivi parceli za enodružinsko hišo v neposredni bližini centra Celje. Naslov v upravi lista.

PRODRAM nova trodelna okna. Začet 22. Ljubljana.

PRODRAM dve »skoraj novi otroški postelji (z vložki in madracami), rolo omaro za knjige, dve navadni stekleni omari za knjige in stekleni pult. Vprašati v trgovini »Napred«, Celje, Tomšičev trg 2.

PRODRAM dobro ohranjeno pohištvo in razno posodo, od ponedeljka, 25. julija vsak dan med 10. in 12. uro. Celje, Cankarjeva ulica 21H, nadstropje, levo.

ZAMENJAM ali kupim dvosobno stanovanje v Mariboru za enako v Celju, Laškem ali Polzeli. Ponudbe na upravo lista pod »Gotovinac«.

ZAMENJAM sončno enosobno stanovanje v mestu za enako. Planko Ciril, Celje, Zavodna 6.

ZAMENJAM enosobno stanovanje v centru Ljubljane za enako v Celju. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM enosobno stanovanje s pritliklavno v Rogški Slatini za Celje. Vprašati pri Rusija, Celje, Trg Svobode.

SPREJMEMO honorarno moč za vodenje blagovnega knjigovodstva v dopoldanskih urah. Pisemne ponudbe na upravo lista pod »Praksac«. SPREJMEMO upokojenico k triletnemu fantku. Ponudbe na upravo lista pod »Zanesljivac«. PROSIM najditelja listnice z dokumenti na ime Pirber Neska, naj jo vrne na naslov Celje, Jenkova 7, proti nagradi.

PROSIM najditelja siviga otroškega plašča, pozabljenega dne 14. 7. 1956 v popoldanskem savinjskem vlakcu, da ga vrne proti nagradi na naslov: Ploj, Celje, Miklavški hrib 10.

ŽENSKA (poznana), ki je vzela 17. t. m. ob 10.30 na pošti v Celju tuj ženski dežnik, naj ga vrne vratarju poste.

Kino

- KINO UNION, CELJE
  - Od 20. do 23. 7. 1956. »PROVINCIALKA«, ameriški film.
  - Od 24. do 27. 7. 1956. »NEMIRNA POT«, bolgarski film.
- KINO METROPOL, CELJE
  - Od 22. do 25. 7. 1956. »DALJE OD VRAGA«, ameriški barvni film.
  - Od 26. do 29. 7. 1956. »OPUSTOŠENA DŽUNGLA«, ameriški barvni film.
- LETNI KINO
  - Od 18. do 23. 7. 1956. »LUC LJUBEZNI«, avstrijski film.

ODJEKNIL JE STREL...

Nikdar več taborišč...

Nad Smartnem je ležala temna, mrzla noč. Stanko je kljub vsemu lahko stopal po ozki, skriti stezici — saj je bil nameraval oglasiti se doma. Od časa do časa obstal, se oziral, prisluhnil v noč, pa spet nadaljeval pot v dolino. Ob koncu vasi je stal njegov dom. Zdel se mu je ljubeč, poln domačnosti in toplote. Stopil je k oknu, se še enkrat previdno ozrl in narahlo potrkal. Zdal se mu je, da je ta hip zazdelo, da je mimo oreh, ki je stal na dvorišču, smuknila senca. Zdrznil se je, prijel za brzostrelko in bil pripravljen na vse; toda zmotil se je. Nič ni bilo. Mati mu je previdno odprla duri. Kako je bil vesel. Spet je bil doma. Zdelo se mu je, da je ta hip pozabil na vse gorje, ki se je zgrinjalo nad njim. Mati mu je pripravila polno skledo rume-nih žgancev. Z veliko slastjo jih je pojedel. Zdal je imel še eno samo željo: leči na toplo, prijazno peč, ki je žela

so se rezko oglašale puške. Pero, Ivan in Stanko so ležali skupaj. Izmučeni so bili, lačni, prezebili, toda borili so se s svojimi zadnjimi močmi, v zadnjem obupu, kakor se bori človek, kadar zasluši smrt. Smolo so imeli. Nemci so jih zasačili prav v tej temačni, pogubni tesni. Iz-hoda ni bilo več — pač! Stanko je prvi skočil. Eno bombo je držal v desni roki, drugo je stiskal v zobeh. Niti malo ni iskal kritja. Nemci so streljali kot pobesneli. Krogle so odurno sikale, se zaletavale v pečine, krušile kamen, se odbijale in žvižgale. Bobneča eksplozija je pretrgala tišino — Stanko je vrzel bombi, zavpil z obupnim, ne-človeškim glasom in skočil preko prvega mrtvega Nemca. Na majhni jasi so se spet našli. Res, sami niso vedeli, kako so se rešili iz zagate; toda rešili so se in to je bilo glavno. Kako nasprotje: še pred nekaj

se vsaj za hipec v seno, se malce ogreti in zadremati. Spanec jih je kmalu pre-magal. Ko so se zjutraj predramili, se je Pero prvi izkobil iz sena, še ves dremoten zazehal, pretegnil svoje velike koščene ude, se popraskal po za-rasli bradi in zamomljal: »He, vidva, čujta, pogledat grem, če so nam Nemci že pripravili zajtrk.« Rahlo se je na-smehnil, hudomušno ošinil Stanka in nerodno zlezal po lestvi navzdol. Ni pretleko menda pol minute, ko se je vrnil. Prikobacal je naglo preko roba ves spehan. Stanko in Ivan sta vedela, da se je moralo nekaj zgoditi. »Cujta fanta, Nemci so nam pripravili tak zajtrk, da, če se nemudoma ne izgu-bimo, bo po nas,« je dejal Pero, pobral svoje stvari in spet izginil. Ko sta Ivan in Stanko prihitela za njim, je stal pod kozolcem tesno prižet ob oporni tram. Niti besedice ni znil in zdelo se je, da mu je zastal dih.

Preteklo nedeljo je grad Borl nad Ptujem zaživel. V grajskih dvoriščih in terasah se je zbralo veliko število bivših internirancev, njihovih svojcev in domačinov. Bivši interniranci so prišli iz vseh krajev k slavnostni seji in-ternirancev in k odkritju spominske plošče.

Srečanje bivših internirancev je po-kazalo povezanost bivših borcev za svo-bodo slovenske zemlje. Ganljiva so bila snidenja... Tovariši so si padali v ob-jem s solznimi očmi. Kmalu so se solze posušile; smeh in pesmi so odmevale na Borlu. Zvočniki pa so venomer kli-cali, naj se zglasijo v informacijski pi-sarni: Ančka Kočar iz Celja, Milena Štamper iz Ptuja, frizer Mato iz Ma-ribora, Marica Frece iz Celja, Janez Vodovnik iz Laškega, Micka Lacko iz Ptuja, Jože Okrogar iz Zagorja... Težko je bilo namreč najti te ljudi v tisočglavi množici.

Oče je vodil svoje otroke za roke in jim kazal dvorano, ki je služila za »cel-apel«, kjer se je odločala usoda jet-nikov; ustrelitev ali nemško koncen-tracijsko taborišče. Neka Mariborčanka je pokazala hčerki stražarnico, kamor je stopila mati Pečetova iz Maribora, objeta s svojimi hčerkama in zahtevala, da ubijejo tudi njih, kajti zanje je življenje brez moža in sina prazno.

Skoraj vsi so govorili tudi o učite-ljici Mileni Berčecovi kot o svetlem li-ku borca, ki je organizirala osvoboditev taborišča avgusta 1942. leta. Bila je povezana z narodnim herojem J. Lackom. Zarota je bila odkrita. Mileno

so strašno mučili, toda izdala ni niko-gar. Januarja 1943 je bila ubita v Ma-riboru.

Popoldne so se zbrali tovariši iz ta-ko zvane »wasserkomande«. Odšli so v dolino z vozom, na katerem je bil velik sod za vodo. Ponazorili so preskrbo-vanje z vodo iz taboriščnih časov. To je bil pravi srednjeveški prizor nemške kulture in tehnike dvajsetega stoletja. Bili so golih hrbtov v kafero so se za-rezale debele vrvi. Vsi navzoči so to »čudno štafeto« sprejeli z burnim vzkli-kanjem in ploskanjem.

Potem je stopil na oder ljudski po-slanec prof. Mirko Bračič, ki je odkril spominsko ploščo. Ob tej priliki je v kratkem govoru oživel zgodovino pre-kletega gradu, ki je bil mučnica slo-venskih ljudi v srednjem veku in v času Hitlerjeve vladavine. Njegove mi-sli so bile misli vseh bivših interni-rancev: Mi odpuščamo, toda ne pozab-ljamo!

Interniranci so poslali še pozdravne resolucije Titu in Milhi Marinku.

Dopoldne pa so se vsi skupaj slikali za spominski arhiv Borla. Odbor ZB Borl je prosil še za podatke vseh, ki so šli skozi to taborišče, da bo mogel ure-diti zgodovinsko knjigo bodočim rodo-vom.

Tovariški razgovori so trajali še pozno v noč. Ob slovesu iz nekdanjega koncentracijskega taborišča Borl je vse odhajajoče pozdravljali slavolok z be-sedami: *Nikdar več taborišč!*

Ivanka Milovanović

v kotu kmečke izbe ter mirno zaspati. Tako je tudi storil. Sanjalo se mu je o prejšnjih časih, ko je bil sredi kmeč-kega življenja brez teh morečih skrbi.

Ob petih ga je mati zbudila: »Stanko, vstani in pojdi, dokler je še temno, saj veš, da se bojim zate.«

Ko je Stanko stopil na plano, ga je spreletelo. Prepričan je bil, da prihajajo iz vseh strani pritaženi glasovi. Kakor blisk mu je šinila misel v glavo: Nemci so!

Naglo se je poslovil od matere, vzela torbo, ki mu jo je napolnila, pripravil brzostrelko na strel in kradoma smuknil iz hiše. Objela ga je temna noč. Potihoma se je plazil mimo hleva, skočil čez cesto, počenil za plot, opazoval in z nekaj koraki pretekel razdaljo do sosedovega hleva. »Stoj!« je odjeknilo skozi noč. Podzavestno se je Stanko vrzel na tla. Z očmi je prebadal temo. Hotel je odkriti sovražnika. Pripravil je brzostrelko in v njem je telo: »Po-ceni se ne dam!« Šele čez hip je pomisil, da je bil poziv slovenski. Ze je mislil vstati, ker je menil, da so po vsej verjetnosti partizani. Toda spet ga je spreletelo: »Kaj če je samo pre-vara, potuhnjena, lažnjiva prevara, kaj če je Nemec samo zato poklical sloven-sko, da bi Stanko vstal, da bi se mu približal!« V tej zmešnjavi ni vedel kaj storiti.

Pri sosedovi hiši je bilo precej glas-no. Prisluhnil je — peli so potihoma slovensko pesem. Ne, to niso bili fa-šisti, to so bili naši. Vstal je, še malo boječ, toda, ko se je od bližnjega dre-vesa odluščila senca, je spoznal prijatelja. »Ali je že svoboda,« je vprašal prijatelj. Kako čudno vprašanje, saj smo sredi boja, zagrizenega boja na življenje in smrt.

Ko pa je zvedel, da so partizani si-noč vdrl v zapor v Celju in osvob-dili pripornike in, da je eden izmed tistih tudi ta njegov prijatelj, ga je laže razumel. Vendar je stopil k nje-mu in ga potrepljal po rami: »Zvonko, ne šali se. Zdi se mi, da bova še mno-gokrat lačna, žejna, premaržena, da bo-va porabila še precej krogel predno se bova lahko objela in rekla: »Svoboda je!«

Bunker. Ze ves dan so regljale strojnice. Vmes

minutami so se bratili s smrtjo, se stis-kali ob skalovje, prežali na sovražni-ka in z zagrizenim obupom branili življenje, sedaj pa stojijo sredi sončne jase in življenje v gozdu teče naprej, kakor da bi se ne bilo prav nič zgo-dilo. Najrajše bi bili polegali in si pre-grelli premle ude na prijetnem soncu. Toda dobro so poznali Nemce. Preslabe izkušnje so imeli z njimi. Vsakdo iz-med trojice je vedel, da se morajo skri-ti, ker bodo Nemci vsak čas za njimi. Izgubili so se med grmovjem. Vodil je Stanko. Na vso moč je hitel po za-raščnem obronku. Zasopli so pritekli do žuborečega potočka, stopili vanj in dolgo časa sledili strugi. Spotikali so se ob spolzko kamenje, dokler niso bili zadržno prepričani, da so Nemcem za-brisali sled.

Prvo noč po tem dogodku niso sko-raj nič spali. Zarili so se globoko v gosto podrast, toda miru niso našli. Vsak šum jih je zdramil iz topega zdenja. Uvideli so, da je njihov polo-žaj bore malo vreden: izgubili so vsak stik s svojimi, Nemci so jim za petami in prehajkali bodo vse te gozdove tako, da jih bodo prav gotovo našli. Sklenili so, da si napravijo bunker, ki bi jih edini lahko rešil iz te stiske.

Mesec je metal medle sence po gozdu, ko so stopili iz grmovja in po tisti strani, koder je hiša metala senco, pre-šli razdaljo med gozdom in hišo. Ljudi v hiši so dobro poznali. Bili so pošteni Slovenci. Tu so si sprosili orodje, s ka-terim so si nameravali zgraditi bun-ker. Ker so dobro poznali vsako naj-manjšo globel, tesen, vsak potoček, vsa-ko kotanjo v teh krajih, so pripravno mesto kmalu odkrili. Nihče od njih ni mislil na hrano, ne na spanje. Pritajeno z vso odločnostjo in zagrizenostjo so se lotili dela. Eden je vedno stal na straži. Delali so nepretrgoma. Pozabili so na jedi in spanje. Bunker je vedno bolj dobival svojo obliko. Toda napo-sled jih je le premagal spanec, pre-magala jih je žeja in lakota. Oditi so morali, da so našli kaj za pod zob in kraj počitka. Vse jim je nekam šlo po sreči in že so se vračali mimo kozolca, ki je stal tik ob gozdu. Tedaj jih je omamilo prijetno zavetišče. Zadržali so seno, zasulili udobnost in gorkoto v njem. Zeleli si niso ničesar drugega, kot po vseh teh brezupnih dneh zariti

Preobračal je samo svoje velike oči od Stanka na Ivana in nekam ven na trato. Saj drugače tudi ni mogel: za dober skok od kozolca je sedela cela truma Nemcev, kramljala, se zabavala in kadila. Kakor bi trenil je Stanko potegnil svoje noge kvišku in se plo-skoma vlegel po podu ter se z vso močjo privil k deski. Tudi Ivan je storil isto. »O, ko bi si bili že zgradili bunker, skritega, varnega, tam daleč v temni globeli, kako bi bili mirni.« Vse njihove misli so se pletle samo okoli Nemcev, okrog tistih zelenih oso-vraženih postav in preskakovale k bun-kerju, ki naj bi bil, pa ga ni.

Zunaj so Nemci končali s počitkom. Vstali so in krenili proti kozolcu. Vsi trije so to dobro videli, Stanko in Ivan skozi reže med deskami, Pero iz za-trama. Spreletelo jih je, vedeli so, da so izgubljeni. Borili se bodo — o saj se lahko, samo ušli ne bodo tokrat. Nem-cev je preveč. Pero je stisnil zobe in z levico potipal bombo ob pasu. Stanko je pripravil brzostrelko, Ivan pa napel puško. Sekunde so tekle kot ure. Ko so Nemci prišli do kozolca, so jo mah-nili mimo, preko travnika, sadovnjaka in izginili za prvo hišo. Stanko, Pero in Ivan pa so pozabili na bunker.

Križman Vladimir

Bo skrivnost JUNISA in KRIMA končno razvozljana?

Partizani, posebno pa prvi v letu 1941, niso bili radovedni, kakšni so osebni podatki ljudi, ki so se borili proti fašizmu. Zanje je bilo važno samo to, da so bili dobri borci, da so sovra-žili okupatorja. Dostikrat niso niti ve-deli za pravo ime sotovariša. Dali so mu ilegalnega in ga kot takega poznali, spoštovali in dostikrat koga, ki je bil tako nepoznan, tudi pokopali.

Tako je bilo tudi z Junisom in Kri-mom... V Celju sta skočila iz vlaka, ki ju je peljal v ujetniško taborišče v Nemčijo. Imela sta srečo, da sta prišla v roke pravi ljudem, ki ju niso izročili Nemcem, temveč so ju spravili v skupino ljudi, ki se je odločila boriti na življenje in smrt z okupatorji. Maloštevilna celjska četa je prve dni svo-jeja obstoja leta 1941 dobila dva dobra tovariša in borca, ki nista znala našega jezika, ki nista mogla povedati mnogo z jezikom, veliko več pa sta povedala s puško v rokah. Ko je bila četa izdana in v mlino pri Sentrupertu bila zadnji srditi boj, sta se tudi onadva borila do zadnjega diha in zgorela v mlino.

Po osvoboditvi so preživeli borci celjske čete pisali in pripovedovali spomine. Vsak je omenil dva tovariša, ki sta padla, niso pa vedeli povedati nič drugega kot to, da so ju imenovali Junis in Krim, da sta bila zagorele kože, črnolasa in dobra borca. Nekateri tr-dijo, da sta bila Novozelandca, drugi spet, da sta bila Arabca.

Ko je pred kratkim bil v Celju no-vozelandski novinar g. Bertram Potts,

je pogovor med člani uredništva in njim nanesele tudi na ta problem. Tudi Potts je bil mnenja, da je zelo težko, da bi bila oba prvoborca Arabca, kajti Arabcev je bilo zelo malo v zavezniških enotah. Dobro se je spominjal, da je bila večja enota Novozelancev na Kreti, kjer so jih Nemci zajeli. Da-žumi padca Krete, prevoza v ujetništvo in njun beg iz vlaka se precej dobro skladajo. Torej veliko večja možnost je, da sta bila Novozelandca kot Arab-ca.

Novinar Potts se je zelo razvnel za stvar. Sklenil je, da bo preko novo-zelandskih časopisov objavil kratek članek o obeh, obvestil bo tamošnjo or-ganizacijo bivših vojnih ujetnikov in esperantsko društvo, katerega zelo pri-zadevni član je. Naše kot njegovo mne-nje je, da morajo biti pri življenju ka-teri od tovarišev Junisa in Krima, ki se bodo lahko spomnili dveh, ki sta med transportom pobegnila. Cim bo seznam tistih, ki so pobegnili iz vlaka (takih je morda več) znan, bo lahko po poslanih slikah med preživelimi borci celjske čete zvedeti, katera dva sta prava. Imamo dosti upanja, da bo skrivnost članov celjske čete morda kmalu razvozljana. Če se bo to pose-čilo, bo vsekakor treba v sodelovanju z Zvezo borcev obvestiti njune sorod-nike o njuni smrti in njunem zadnjem počivališču. Celje bi lahko navezalo stike s kraji, kjer sta bila doma, po-dobno, kot so storili prebivalci Beo-grada in Conventrya v Angliji, ki ju veže enaka vojna usoda.

Zadružna hranilnica in posojilnica

V CELJU

SPREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in jih obrestuje po 5%. Daje poso-jila kmetom-zadružnikom za reprodukcijski material, hmeljevke, poljedelske stroje, plemensko živino itd. po ugodni obrestni meri.

KMETJE-ZADRUŽNIKI, POSLUŽUJTE SE LASTNEGA DENARNEGA ZAVODA

ZADRUŽNE HRANILNICE IN POSOJILNICE V CELJU

TOVARNA TEHTNIC

CELJE

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem ter vsemu delovnemu ljudstvu mesta Celje k prazniku! Priporoča se za naročila ter nudi obsežen asortiment tehtnic za potrebe industrije, transporta, skladišč, pro-meta in trgovine.

URARSTVO-OPTIKA, CELJE

čestita k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

Kmetijsko gospodarstvo LAVA - CELJE

se pridružuje čestitkam k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

POSLEDNJI NABOJ

Temno in gluho noč prebuja koprenast odsvit zarje. Na robu jase, zavite v tišino, skoraj negibno leži nekdo... na mrtvi straži.

Rosa poletne noči je napolnila njegovo obleko z vlago, zato mu telo rahlo drgeta. Drgeta zaradi svežine mladega jutra, drgeta zaradi bolečine, zaradi negotovosti in pričakovanja...

Cez jaso je sfrfotala divja raca. Mož z jekleno mušico v zarezi puške spremilja njen let... Toda le šum peroti je vznemiril negibnost speče narave; ne strel... Premražen človek je samo preizkusil trdnost svojih rok in ostrino pogleda. Moral je biti pripravljen. Trpko se je nasmehnil. Se nihče ni bil nikoli tako zadržan na svojem mestu kot on — borec na mrtvi straži s prestreljenimi koleni...

Cim bolj se je približevalo jutro, tem bolj nestrpen je bil.

Zakaj se kmet Urban, tako dolgo muči. Do taborišča njihove čete je dve uri peš. Odšel je z mrakom. Ze zdavnaj bi moral biti nazaj s tovariši...

Osamljen stražar ni poznal strahu pred smrtjo. Odkar so mu v mestu ubili ženo in otroka, jo je v trenutkih celo iskal. Toda ko da je usoda odredila njega za maščevalca so v borbah padali zelenci, kot da so se nastavljali njegovi puški. V majhni četi je veljal za najboljšega strelca, ki ni nikoli zgrešil. Toda malokdo je vedel zakaj tako pazljivo meri.

prav tako dobro kot sredi sončnega dne. Tudi strela ni bilo slišati, da bi ga bili...

Zdajci... Kaj je to? Napel je ušesa. Dračje je zahrečalo pod težo. Srna? Potepen pes?

Rahlo je odvtel varovalko na puški in segel v žep po naboj. Mrz ga je spreletel. Nič. Tudi v drugem žepu nič. Pogledal je naokoli, če ne težijo kje raztreseni. Nič... Najbrž so mu padli iz žepa, ko ga je vodič Urban nesel od ceste tu sem v skrivališče.

Mrzlično je repetiral puško... en sam naboj!

V prsih ga je stisnilo, takoj za tem pa ga je navdalo upanje...

Morda ni nič hudega. Kakšna divjad je šla pit k potoku...

Toda upanju navkljub je napenjal oči, pri tem pa razmišljal kaj naj stori, če njegova skrb ni odveč...

Potajil se bo. Do zadnjega trenutka počakal, in če ga odkrijejo, ga bodo mogli dobiti le mrtvega.

Vsak naslednji hipce je postajalo svetleje. Zdaj ni več mislil na lepoto prebujenega dne. Telo se mu je do skrajnosti napelo in mirovalo, edino srce je močno udarjalo, tako močno, da se je bal, da ga ne čuti in sliši samo on.

Cez hip jih je zagledal.

Pritihotapili so se na rob jase in se ogledovali. Za prvimi so prihajali drugi. Naenkrat je vse živo med grmovjem.

vem ležišču... Vrsta Nemcev se je razmaknila čez vso jaso...

Mož na mrtvi straži je gledal samo enega, Urbana, ki se je plašno pomikal ob oficirju.

Le bliže. Strel mora biti dober. Boljši od vseh dosedanjih...

Oče je. Dečka ima. Prav takšnega kot je bil tvoj. Morda so ga prisilili. Morda ni resnično kriv za napade?

Miruj srce. Zena, otrok, tovariši.

Mušica je merila v glavo. Niti za hip se ni premaknila od nje. Glava je bila vedno bliže. Ze je razločil oči...

Miruj srce. To je edini naboj.

Zagrmelo je... Strel, vreden onega, ki ga je gestapovec pohvalil.

Zdaj je puška ležala poleg njega. Bila je odveč. Iz cevi se je vlekel sivkast dim zadnjega naboja.

Nemci so rjuli in tekli naprej.

Mož na mrtvi straži je pobral kamen, stisnil zobe, se s težavo dvignil na razmesarjena kolena. Živega ne. Napravil je kretinjo, kot da sega za pas po bombo.

Prvi so bili tako bližje, da bi jih lahko s kamnom zadeli...

Po jasi je završal rafal...

Med vejami so sfrfotali zbegani ptiči. Od gozdov je odmevalo kot signal partizanom tam gori v taborišču.

Zadnja usluga mrtvega stražarja na mrtvi straži...

J. Krašovec

Solčava vabi na proslavo Dneva vstaje slovenskega ljudstva

Gorska vasica Solčava je znana daleč naokoli, zlasti pa turistom, ki potujejo v Logorsko dolino. Ljudje teh krajev so zelo zavedni, kar so pokazali tudi v času okupacije. Pri Solčavanih so imeli partizani stalno zavetišče, zlasti še pri kmetih na obronkih Karavank in Kamniških planin. Zaradi tega je okupator vas do tal požgal. Po osvoboditvi so požgane domove v glavnem obnovili. Neobnovljenih je še nekaj kmetij v višinskih predelih. Tudi žrtve niso izostale. Vaški odbor SZDL in ZB NOV sta pred nekaj meseci začela skrbeti za postavitve spomenika pad-

lim borcem in žrtvam fašističnega terorja. V kratkem času so uspeli postaviti primeren spomenik. Spomenik bodo odkrili na Dan vstaje, 22. julija.

Prireditve se bodo pričele že v četrtek, 19. julija zvečer. Glavna prireditve pa bo seve 22. julija ob 10 dopoldne. Program je zelo pester in dobro pripravljen. Popoldne pa bo v Logarski dolini ljudsko rajanje.

Na prireditve vabijo vse bivše borce tamkajšnjih krajev, zlasti pa prijatelje gora in prelepe Logarske doline.

Z. R.

Tudi v Preboldu krajevni praznik

Ker je bila 22. julija 1941. leta ustanovljena v Preboldu I. Savinjska četa, je organizacija Zveze borec predlagala ta dan za krajevni praznik. Vsako leto ga Preboldčani dostojno proslavijo. Letos ga bodo še prav poseben. En dan v tednu bo posvečen svobodašem, eden pa našim najmlajšim, to je pionirjem. Celotedensko praznovanje krajevnega praznika bo pod okriljem organizacije SZDL, v delo pa so vključene tudi vse ostale organizacije in društva.

Prireditve bodo od 15. do 22. julija vsak dan in vsa društva in organizacije bodo pripravile svoj program. Ze nekaj časa se vsa društva in organizacije marljivo pripravljajo, da bodo vse prireditve čimbolj uspele.

„Lesnina“

LJUBLJANA

PRODAJALNA CELJE

čestita k občinskemu prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje.

Nudimo vsakovrstno opremo za gospodinjstvo in drugo

Gospodinje!

Najhitreje boste skuhale kosilo samo, če kuhate s plinom, ki vam ga nudi

PLINARNA-

RAZSVETLJAVA-

VODOVOD

Celje,

Ljubljanska cesta 25.

V Vojniku bodo praznovali

Vojničani bodo 22. julija praznovali tretjič svoj krajevni praznik. V okviru praznika bo osnovna organizacija Zveze borec NOV odkrila spominsko ploščo na Dobrotinskih hiši pri Tomažu nad Vojnikom. Ze dan pred praznikom, to je 21. julija, bodo borci vojniške partizanske patrle obiskali partizanske hiše. Ta partizanska patrle bo šla preko gričev v Ivenco, kjer bo položila venec na grob padlim partizanoma in izstrelila častno salvo.

22. julija bo ob 8. uri žalna svečanost na grobu padlih borec na pokopališču, nato pa bo skupen odhod k Dobrotinskih hiši, kjer bo ob 10. uri dopoldne odkritje spominske plošče, združeno s proslavo. Spominsko ploščo namerava vojniška osnovna organizacija ZB NOV odkriti v trajen spomin Dobrotinskih mami Heleni in hčerki Mimici, ki sta jeseni 1942 umrli v »tovarni smrti«
Auschwitzu in sinovom Tinčetu, Nečetu in Lojzetu, ki so bili 30. julija 1942 ustreljeni v celjskem »Starem piskru«
ter Jurčetu, ki je bil leto dni zaprt v Auschwitzu, nato pa konfiniran v Gračcu, od koder je pobegnil v partizane, kjer je v borbi tik pred osvoboditvijo, leta 1945 padel v Garlovi pri Ljutomeru.

Spominsko ploščo bodo odkrili v tra-

jen spomin I. Stajerskemu bataljonu, ki se je 29. oktobra 1941 pod vodstvom komandanta, narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta, ustavil pri Dobrotinskih hiš. Na predvečer bodo po vseh bližnjih vrhovih zagoreli kresovi.

Gradbenim podjetjem se priporoča za naročila podjetje CEMENTNINE

Celje, Mariborska 16

Cementni izdelki, lončene peči, keramični predmeti, gradbeni material. — Se pridružuje čestitkam k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje.

Podjetje ELEKTRO-CELJE, Celje

- dobavlja potrošnikom električno energijo po najugodnejših pogojih;
- projektira, gradi in opravlja montažo daljnovodov, krajevnih omrežij in transformatorskih postaj;
- izvršuje vsa v elektriško stroko spadajoča instalacijska dela.

SKOK

Takrat, ko so v mestu njegovo ženo in otroka kaznovali zaradi njegovega pobege, je mlad gestapovec baje na petdeset korakov zadeli ženo iz pištole naravnost v čelo in si zaslužil pohvalo svojega šefa. Ko je to zvedel, je sklenil, da tudi on ne bo zlepa zgrešil.

V gostem vejevju za njegovim hrbtom so začeli peti ptiči, ki jih je vzdramila samotna raca. Peli so, kot da je svet obetal najlepši in najsrečnejši dan kar jih je sonce rodilo. On pa se je zavedal, da bo morda še bolj peklenski in krvav, kot je bil večerajšnji.

Čudni so zakoni narave. Včeraj, ko je streljal od tu, tam doli ob cesti, pokalo kot v peklju, je bil prelep sončni zahod. Ptički so utihnili, ko so svinčence nosile smrt skozi vejevje. Glej, in danes spet pojo, kakor da se ni nič zgodilo...

Kje hodi ta Urban? Saj vendar dobro pozna pot. Najboljši vodič je. Nikdar jih ni pripeljal v zasedo, medtem ko so sami, brez njega, dostikrat naravnost padli Nemcem pred puške. Da bi se mu kaj zgodilo? Ne. Ponoči je videl

Ranjenec jih ni štel. En sam naboj... Danes so prvič varni pred njegovim ostrim očesom.

Toda, ali je mogoče? Poleg Nemca, očitno oficirja, se je motal vodič Urban.

Zato ni prišel s tovariši v pomoč. Ranjenec je bliskovito mislil.

Varni pohodi pod vodstvom Urbana? Toda ali niso skoraj vedno bili napadeni kmalu potem ko je odšel? Seveda. In, ož groza. Kakšnemu človeku je dal v roke pismo pred tistim strašnim dogodkom. Dal mu je smrtno obsodbo za ženo in otroka. Ta hinavec z zaupljivim obrazom, ki je vedno, kadar so prišli ponj na kmetijo, hojsal svojega sinčka na kolnih. Zdaj jih je pripeljal, da ga živega ujamejo. Ne boš!

Toda, ali samo za enega ranjenega partizana toliko število Nemcev? Urban ga je vendar sinoči za silo obvezal in ve, da se še premakniti ne more.

Tovariši! On vendar ve za taborišče. Včeraj je bil prvič tam.

Edini naboj in poslednji...

Urban je kazal navkreber k njego-

„Eric“ na stari stezi

Tokrat pred ofenzivo turizma...

Emajlirano kuhinjsko posodo znamke „dva leva“ nudi v odlični kvaliteti

Tovarna emajlirane posode Celje

ZAVRL IVC

je šel skozi
11 taborišč

Cisto slučajno sem te dni bila v neki družbi, kjer so moški obujali spomine na dobo okupacije. Oživljali so več ali manj partizanska leta, obšli zapore in načeli tudi vprašanja jetnikov po taboriščih. Tedaj se obrne gospodar k meni, pokaže s prstom na drobne, bledikavega tovariša in reče: »Ta mož bi pač vedel veliko povedati o življenju v taboriščih — saj je šel skozi 11 taborišč. Zal, ga le redko pripravimo do obujanja teh bridkih spominov.« Nisem se hotela izdati, da me »pokliceno« zanimajo taki doživljaji in da bi

mi ravno v teh dneh, ko praznujemo praznik našega mesta in Dan vstaje, prišli taki spomini zelo prav. Nekako smo ga le pretentali, mu diplomatsko »sunili« celo fotografijo — in zdaj naj mi tovariš Zavrle Ivic, uslužbenec celjske bolnišnice oprsti, da njegovo zanimivo pripovedovanje prenesem tudi na naše čitalce.

D O R A — TAJNO TABORIŠČE, KJER SO IZDELOVALI V I IN V 2

Tovariša Zavrle so fašisti aretirali februarja meseca leta 1942 v Ljubljani. Potem so ga s transportom vlačili iz taborišča v taborišče in je po vrstnem redu obšel tale taborišča: Cedad, Gonnars, Renicci, Nürnberg, Flossenbürg, Dachau, Auschwitz, Buchenwald, Dora, Ravensbrück, Malchau. Pred tem je bil že leta 1941 nekaj časa zaprt v ljubljanskih zaporih. V vseh taboriščih pred Doro je ostal le kratko dobo, v Dori pa je grozote taboriščnega jetnika preživljal kar poldrugo leto.

V tem taborišču so izdelovali tajno orožje V 1 in V 2. Tu je bila tudi tovarna letal Messerschmidt. Jetniki vseh narodnosti so začeli leta 1943 pod zemljo graditi tovarno. Od 160.000 jetnikov, ki so delali v tem taborišču, jih je do 5. aprila 1945, ko so jih evakuirali za transport, ostalo pri življenju le okrog 15.000. Slovencev je bilo 200 in je od teh ostalo živih le 20.

Jetniki so prve mesece živeli in delali samo pod zemljo. Na smrt zgarani in prestradani niso nikoli videli belega dne in niso vedeli, ali delajo podnevi ali ponoči. S kakim tempom so morali graditi, je dokaz dejstvo, da so v 8 mesecih zgradili tovarno z 42 halami, dolgimi po 100 metrov. Ko so prenašali težak gradbeni material, so morali v galopu teči od nahajališča materiala do gradbišča in nič čudnega ni bilo, da so pri takih naporih ob tako pičli hrani kar trumoma padali in na mestu umirali. Dobivali so enkrat dnevno 1 liter tople hrane (enolončnice, večidel zamešana voda s koščki krompirja ali pese), 2,5 dkg margarine in 20 dkg kruha. Od zime 1944 pa so dobivali zmanjšane obroke — tričetrt litra tople hrane in 3 krompirje namesto kruha. Delali pa so od 9. ure zjutraj do 9. zvečer — enkrat ponoči, enkrat podnevi. Spali so pod zemljo na pogradih brez odej. V eni halli je spalo do 3000 ljudi.

DELA PROST DAN — NEDELJO — SO NEMCI IZKORISTILI ZA PRETEPANJE IN OBEŠANJE LJUDI

Jetnike so Nemci pretepani vsak dan in za vsako malenkost. Za delovno silo ni bilo težko, pa so se onemoglih hoteli čimprej iznebiti. Kar so od jetnika zahtevali, je moral napraviti, pa če je zmogel ali ne. Če ni zmogel, so ga enostavno ubili. Kadar so za kako »kaznivo« dejanje načrtno pretepani, so poznali 25, 50 in 75 udarcev z enometrsko gumljevko. Pri takem delu rabelj ni zmogel vsega sam, zato so mu pri 75 udarcih pomagali drugi esesovci.

Ob nedeljah jetniki niso delali. Zato pa so Nemci ta dela »prost« dan izkoristili za pretepanje in obešanje. Tovariš Zavrle se spominja neke nedelje, ko je bila istočasno uprizorjena nogometna tekma med Čehi in Nemci, kino predstava, obešanje — nad krematoriji pa je igrala godba... Obešanje so morali gledati vsi jetniki.

MED JETNIKI JE BILO DOVOLJENO LINČANJE

Cisto razumljivo je, da so se med jetniki v takih obupnih razmerah udomačile vsakodnevnne kraje jedil, cigaret ali skromne opreme. Nemci so zato uzakonili linčanje med jetniki. Če so nesrečni žrtvi dokazali krajo in jo je tudi sam priznal, se je zbrala skupina jetnikov (navadno so bili nared Poljaki), ki je nesrečnika linčala do smrti. Ob takih prilikah so žrtev peljali v kopalnico, jo z nožem zbadali v glavo in telo, odrezali uho, izrezali jezik, stikali oči itd. Žrtev je v grozotnih mukah izdihnila po nekaj minutah. Linčanje je bilo v navadi v Dori, Buchenwaldu in Flossenbergu. Opravljalo ga je istočasno več ljudi.

PRODAJA USI ZA MARGARINO...

V taborišču Dori je leta 1944 izbruhnil pegasti legar, katerega so prenašale usi. Boinik je prišel v karanteno in mu ni bilo treba 6 tednov nič delati. Ubogi jetniki so tekmovali med sabo, kdo bo na vrsti, da si malo oddahne. Zato so zdravi za margarino ali cigarete kupovali usi. Ko so stali v vrsti za pregled, je jetnik, ki je hotel priti v karanteno skrbno čuval v roki »dragoceno us«, in ko se je pregled bližal njegovi vrsti, si jo je skrbno vtaknil pod pazduho. Seveda tudi to »barantanje« z usmi ni trajalo dolgo časa, ker so Nemci prišli na sled in pod smrtno kaznijo zabranili prodajati usi.

GROZOTNA NOČ ZADNJEGA TRANSPORTA. V TEMNEM VAGONU SO JETNIKE KLALI IN DAVILI

Tik pred osvoboditvijo, 5. aprila 1945, so Nemci dorske jetnike evakuirali in v 3 transportih odpeljali v taborišče Ravensbrück. Na postaji so jim dali 800 gramsko konzervo in 1 kg kruha. Prestradani jetniki so skromno popotnico takoj pojedli. Potem niso 7 dni ničesar zaužili. Nič čudnega ni bilo, da je od približno 3000 internirancev prišlo v Ravensbrück le okoli 1000 jetnikov. V vagonu, v katerem je bil Zavrle je bilo 129 jetnikov in od teh je ostalo živih le 40. Jetniki so v zatohlih vagonih umirali od slabosti, lakote in nasilstva. Vozili so se 7 noči. Vsako jutro je ob zori ustavljal vlak, da so pometali iz vagonov mrliče, skopali jame in jih zažigali. V vsakem vagonu je bil po 1 esesovec, kapo vagona in še nekaj rabeljskih pomagavcev, ki so pomagali pokončavati ljudi. Ker je bil prostor izredno poln, niso mogli ubijati z bičkovkami, uporabljali pa so samokrese, nože, mnoge jetnike pa so kar zadavili. Tudi to zadnjo žalostno karavano nesrečnih jetnikov so Nemci načrtno pokončavali. Prvo noč so bili na vrsti Poljaki, potem Francozi in nato Jugoslovani. Ker je bila tema v vagonu, si je rabelj pomagal na ta način, da se je s tlečo cigareto približal jetniku, pogledal njegov znak in ga pokončal. V vagonu, kjer je bil Zavrle, je bil tudi neki Dalmatinec, ki se mu je spričo teh grozodejstev zmrčil um. Dregnil je Zavrle in mu dejal: »Si videl, kaj so delali ponoči?! Jaz jih bom poklal!« Imel je pri sebi nož in res je svojo grozno uresničil nad enim morilecem, enega pa je obklal. V vagonu je nastal preplah. Rablji so klali kar po vrsti, jetniki so se prerivali in hodili po glavah sojetnikov in le malo jih je odneslo zdravo kožo. Zavrle so vlovili proti jutru. Privezali so ga s telefonsko žico. Pripravil se je na linčanje. Prosil je za kozarec vode, rabelj mu jo je res prinesel — in zljil pred noge. Potem so mu začeli rezati kožo na hrbtu. Gotove smrti ga je rešil bel dan, ko so nočne grozote že prekinili in ko je mlad sojetnik izpovedal, da mučeni ni iz »uporniškega« vagona.

KONČNO V OSVOBOJENI DOMOVINI

12. aprila leta 1945 so maloštevilni interniranci prišli v Ravensbrück. Tu so se prvič po treh letih dobro nahranili, ko so dobili pakete RK. Mnogo sestradanih revežev je tudi tu, na pragu svobode preminulo na posledicah nenadne prenasličnosti. Ko so se temu taborišču spet bližali Rusi, so Nemci transport še zadnjokrat umaknili — to pot v Malchau. Nekaj Jugoslovancev se je temu zadnjemu transportu izognilo, ker so se poskrili po poljih in gozdovih. Končno so prišli Rusi tudi v Malchau in trpečim jetnikom odprli pot v osvobojeno domovino...

Slikarstvo
DOM⁶⁶
CELJE
čestita prebivalstvu mesta Celja k celjskemu prazniku in Dnevu vstaje

Pri Janužu

»Vidiš Dominik, pa smo v vojski. Le kaj bo z nami?« Tako so vaščani vpraševali, ko so se ustavljali pri sosedu Dominiku, ki je vedel za vse dogodke in novice.

»Da, verjetno bo zelo hudo. Toda če bomo na mestu, če bo vsakdo vedel kaj je njegova dolžnost, bomo prebrčeli tudi te težke čase,« je odgovarjal in bodril vaščane.

In težki časi, mnogo strašnejši kot si je kdorkoli predstavljal, so se resnično pričeli. Dominik je vedel, da se bo moč rešiti samo z organiziranim množičnim uporom le takrat, če bodo vsi kot en mož: iskreni med seboj in predani skupni stvari. Bil je trden kmet, čvrsto zasidran v svojo rodno grudo, ki jo je tako ljubil, da mu ni bila zanjo nobena žrtev prevelika. Poznal je ljudi okrog sebe, poznal fante, ki so že nekaj radi zahajali v njegovo hišo.

Že leta 1941 je dajal zavetje zavednim Slovincem, ki niso hoteli priti Nemcem v roke. Prav tako so se domači fantje Jakb, Mirko in Lojzek domeniili z njim — to je bilo še pred organiziranim uporom proti okupatorju — da jih bo prikril, če jih bodo Nemci poklicali v vojsko. Jaka in Lojzek sta bila ves čas okupacije povezana z njim. Dominikova hiša je bila odprta vsem borcem, ki so našli tu svoje zatočišče. Tu so se lahko odpohčili in okrepcali, tu so zvedeli za vse novice, bili so opozorjeni na nevarnost, Dominik pa jim je pripravljala teren, da se je odpor do okupatorja še razširil. Kjerkoli je zaprosil za pomoč, so bila vrata fantom odprta.

Nemcem se je zazdelo, da bi jim tak človek mnogo koristil. Leta 1942 so ga zaprli. V zaporu so ga skušali pregovoriti, da bi postal njihov tajni agent. Ker se jim ni posrečilo, da bi bil »njihov«, so ga izpustili, ker mu niso mogli ničesar dokazati. Dominik se je, ko se je vrnil iz zapore, še bolj zagrizel v delo: za sodelovanje je pridobil mnogo zavednih družin, bunkerji in skrivališča so se iz dneva v dan vedno bolj množili, sam si je uredil skrivno radijsko središnje postajo, da je bil sproti obveščen o vseh dogodkih. Te je posredoval borcem, ki so se zbrali pri njem. Skrbel je, da so imeli dovolj hrane, pri čemer so pomagale tudi druge družine, posebno Kozjakova in Esova družina.

Toda okupator je kmalu zvedel za vse to delo. Jeseni 1944 je organiziral veliko hajko na Smartno, na Jezerce in Rupe. Obkolili so posamezne hiše, kjer so premetali vse, odnesli zaloge živil in odpeljali v celjske zapore vse, ki so jim bili količičaj sumljivi. Seveda je bil med njimi tudi Dominik, ki je nosil črno piko že vse od prvega dne okupacije. Takrat se je začela njegova trnjeva pot: zaslivanje, pretepi, za-

z maslom, in mu ga je stisnila pod suknjič. Kasneje ji je povedal, da se je tedaj v zaporu prvič in zadnjič do sitega najedel kruha...

Takrat se je pri Zvižu-Boristu v Slatinu zbrala četica junaških borcev, ki je v mrzli decembrski noči odprla vsem zapornikom celjskega »Starega pisakra« pot v svobodo. Tudi Dominik se je vrnil domov. Se sedaj ni prenehel z delom. Toda Nemci so kmalu, 3. januarja 1945. leta, organizirali močno hajko. Smartničanom so dobesečno oropali hiše, odgnali živino in odpeljali v zapore še več ljudi kot prikrat. Tedaj so ustrelili tudi kmeta Apotekarja. Se danes živi v ljudeh spomin na ta strašni dan: zverinsko vpitje fašistov, otožno mukanje živine, oropane hiše, prebivalci odgnani v zapore in smrt... vse je kot težka mora leglo nad smartninske vasi.

Takrat je odšel Dominik na svojo zadnjo pot. Ko je padel prosluli nemški plačanec Dorfmeister, je bil med talci tudi Dominik Hribaršek. Takole je pripovedoval bratranec, ki je moral kopati grob:

»Kmalu smo zvedeli po celicah, kaj se je zgodilo (Dorfmeister je bil ustreljen). Strahoma smo čakali, kaj bodo Nemci odgovorili na to, Dominik ni vedel, da sem tudi jaz zaprt. Kmalu smo zaslili hrup in odpiranje vrat. Bil je gestapovski oficir s spremstvom. V rokah je nosil veliko polo, odprl celice in klical posameznike iz njih. Toliko da ni tulil: »Heraus! Alles mitnehmen!« Skozil odprtino v vratih smo kukali ven in ugibali, kaj bodo z njimi počeli. Na mizi, ki je stala na hodniku, so imeli pripravljene skoro meter dolge žice. Vsakomur, ki so ga poklicali, so izpraznili žepa in mu vse pobrali. Nato so jim s pripravljeno žico zvezali roke na hrbtu. Vse kar so zapornikom zaplenili, so spravili v posebno celico, ki so jo izpraznili nalašč za to. Zvezane so odgnali na dvorišče, kjer so jih ponovno klicali po seznamu. Razločno sem slišal imeni domačinov: bratranca Dominika in Bobnarjevega Tončka. Naložili so jih na kamione in odpeljali. Vsi smo otopeli v nemi grozi. Bili smo prepričani, da jih peljejo v smrt.

Nova skupina Nemcev je prišla po hodniku in spet so se ponavljali klici »heraus«. Ničesar nismo smeli vzeti s seboj. Zbrali so skupinico 40 ljudi, med katerimi sva bila tudi dva Smartničana: Petkov Matija in jaz. Naložili so nas na kamione, ki so bili že polni krampon in lopat. Zapovedali so nam, da moramo čepeti, da ne bi ljudje videli, koga vozijo. Prepričani, da gremo v smrt, smo umolknili, le ko smo se vozili skozi mesto, smo dvigali glave, da bi izročili pozdrave za domače kakemu znancu.

Pripeljali so nas v sotesko pri Stra-

NA HRIBERŠKOVI HIŠI BODO ODKRILI SPOMINSKO PLOŠČO HVALEZNI SOVAŠČANI

da smo dovolj daleč, je snel puško in začrtal z njo po snegu pravokotnik in ukazal kopati. Ker nas je bilo preveč, nas je razdelil v dve skupini in pričeli smo kopati novo jamo. Medtem so jih obešali. Na vejo so privezali vrvi, podstavili stolček, na katerega je moral stopiti talec. Zavezali so zanko in spodmaknili stol. Veja za vejo se je počila in srca nam je stiskala vse večja groza. Se dva kamiona ljudi sta čakala. Moralni smo gledati smrti v obraz. Kar začujme klic: »Cenek, Cenek!« Ozrem se in komaj spoznam Bobnarjevega Tončka, ki mi je zaklical: »Povej doma... izroči jim pozdrave — vsem domačinom in Smartničanom!« Lopata mi je zastala v roki, toda sunek puškega kopita me je predramil. Ničesar nisem mogel reči, le z glavo sem močno pokimal. Prepričan sem bil, da nas bodo potem, ko bomo pokopali žrtve, postavili pred jamo in nas postrelili.

Morali smo k prvi jami, da smo jo zasuli. Takrat sem obstal ravno pred bratranec, ki ga nisem videl prej ne na kamionu ne obešenega. Bil je brez srajce in ko je nanj padla prva zemlja, je premaknil glavo. Odstopil

Hriberškova žena je ostala sama...

sem in silna bol mi je stisnila srce, da nisem mogel metati zemlje na mrtvega bratranca. Tako sem ga videl zadnjič — izmučenega, mrtvega, toda zdelo se mi je, kot da pravi: »Le veruj, nismo umrli zastonj!«

Tako se je končala pot Dominika Hriberška, zavednega Slovence. Vedel je, kje je njegovo mesto in kaj je njegova dolžnost. Dominik je v najtežjih dneh živel z domovino in zanjo tudi umrl. Slava njegovemu spominu!

Mara Lipičnik:

Kleparstvo in vodovodne inštalacije

FRANJO DOLŽAN, CELJE
Trg mučenicov

izvršuje vsa dela, ki spadajo v stroko. — Svojim cenjenim strankam čestita k prazniku mesta Celja

Gostinsko podjetje

„Vino Koper“

čestita svojim cenjenim gostom k prazniku mesta Celja

HOTEL

„EVROPA“

CELJE
čestita svojim cenjenim gostom k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

Gostinsko podjetje

„MAJOLKA“

CELJE
čestita svojim cenjenim gostom k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

Hriberškova hiša

sliševanja... Vsega izmučenega ga je srečala sovaščanka na stopnišču gestapovske hiše, koder so ga vlekli k novemu zaslišanju, pa jih je presenetil bombni napad. Videl je, da nosi ona v rokah časopis. Zaprosil je zanj. Hitro je skočila še po kruh, namazan

nica, kjer so Nemci že začeli s svojim zverinskim delom. Ko smo prispeli, sta na prvih dveh jablanah že visela dva talca. Ukazali so nam, da moramo pobrati s kamionov orodje in jim slediti, n da bi se ozirali. Pred nami je stopal Nemeec. Ko se mu je zdelo,

KURIVO CELJE

Prodaja vseh vrst kuriva ter nekovinskega gradbenega materiala
Zastopstvo: »Izolirka« Ljubljana, Tovarna salonita Anhovo
Delovnemu ljudstvu čestita k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

KNJIGARNA IN PAPIRNICA

Mladinska knjiga

CELJE, Stanetova 5
nudi vse pisarniške in šolske potrebnosti ter tiskovine za šole, urade itd. Svojim cenjenim odjemalcem čestita k prazniku mesta Celje in Dnevu vstaje.

Spomini iz „Starega Piskra“

Kaj pripovedujeta nekdanja jetniška paznika Zinka in Franjo Hauptman?

Ze šestokrat sem med okupacijo in po osvoboditvi slišala izjave nekdanjih jetnikov Starega piskra: če ne bi bilo med vojno v Starem piskru slovenskih paznikov — Zinke in Franja — če ne bi bilo stare, energične dobrične Lipovškove — bi tudi nas ne bilo več med živimi.

Take pripombe so mi dale povod, da sem te dni, ko praznujemo Dan vstaje in celjski praznik izrabila priliko in v družbi nekaj bivših pripornikov Starega piskra zaprosila zakonca Hauptman za krajši razgovor.

VSE POSTENO LJUDSTVO JE POMAGALO

Prebivalstvu mesta Celja ter bližnje in daljne okolice ni ostalo dolgo prikrito, kakšna grozodostja je okupator počel z našimi jetniki v Starem piskru. Zato je pošteno ljudstvo takoj po formiranju OF navezalo stike z zanesljivimi slovenskimi pazniki v Starem piskru. Za soprogo sta se med prvimi odzvala Zinka in Franjo Hauptman, katera imajo gotovo vsi takratni priporniki Starega piskra še danes v najlepšem spominu. Skromna kot sta, si nikakor nočeta lastiti prioriteten zaslug pri lažšanju gorja in pri reševanju mnogih življenj in rada poudarjata: vsi slovenski pazniki so radi pomagali, kar so le mogli — in vsi pošteni ljudje, ki so bili še na svobodi, so radi pomagali. Ne bi smeli prezreti lekarnarja Tončiča, ki je zalagal jetnike z vsakovrstnimi zdravili in sanitetnim materialom, ne bi smeli pozabiti vedno pripravljenih, dobrih slovenskih zdravnikov, dr. Tomiška in dr. Pezdevška, ki sta z našim posredovanjem — če je bilo le mogoče — pritegnila mnoge jetnike v bolnišnico, zavračala boleznin in rešila marsikatero življenje. In sto in sto ljudi, ki so nam dajali denar, da smo lahko kupili živila prestradanim jetnikom. Midva sama — pravi skromna tovarišica Zinka — ne bi mogla dosti napraviti, če ne bi imela pomoči v gosti mreži požrtvovalnih pomagačev.

Kljub temu, da so delali slovenski pazniki zelo previdno, so Nemci nemara le zaslužili, da to niso zanesljivi ljudje, pa so jih začeli premeščati. Zaporniki so se najbolj bali, da bi izgubili oba Hauptmana, zato so ju vedno opozorili na nezanesljive jetnike, pa tudi vohune, ki jih je gestapo vrnil v razne celice, da bi kot jetniki-sotrpini izvajali priznanja od določenih ljudi.

ČRVI V RANAH PRETEPENIH JETNIKOV

Prve jetnike — kot vesta povedati Hauptmana — so Nemci mučili na ta način, da so jih gonili po dvorišču in da so morali skakati in »čuhati« toliko časa, da so padali v nezavest. Kmalu za tem pa se je začelo načrtno mučenje, ki je bilo iz dneva v dan strašnejše. Pri mučenju samem slovenski pazniki niso bili nikoli navzoči, pač pa so videli potem rane in razmesarjena telesa. Glavna mučilnica je bila v pralnici, kjer je bil v strop pritrjen obroč, ob steni pa še eden. S pomočjo škripca so za noge privezali žrtev dvignili v zrak in jo pretepali toliko časa, da se je onesvestila. Ko so jo s pljuskom vode predramil, se je mučenje nadaljevalo. Medtem, ko so podivjani zločinci do nezavesti pretepali jetnika, so naščuvali še psa, da se je zaganjal v žrtev in ji trgal kose mesa s telesa. Pazniki so imeli mnogo truda, da so razkužili rane, stisnili pasje vgrize in jih obvezali. Ker je bilo tako samaritanstvo strogo prepovedano, je pri tem delu stal na straži po en slovenski paznik, medtem ko sta druga dva obvezovala bolnika. Nekoč so gestapovci vrgli v celico neko ženo, ki je bila po vsem telesu vsa v podpludbah in je bilo videti belo kožo samo še na rokah. Pazniki Zinka in Lipovškova sta jo zavili v svežo rjuho in jo negovali do okrevanja. Ob drugi priliki so gestapovci spet vrgli v celico starejšega moža, kateremu so z obroči »gasperčka« razbili prsa, da so izstopile koščice. Bolnik je bil tudi v obraz tako razmesarjen, da sploh ni mogel jesti in so ga pazniki pitali kot otroka. Dostikrat pa ran niso mogli zadostno razkužiti — v poletni vročini so se zaredili v njih črvi — in je jetnik gnil pri živem telesu. Hauptman se spominjata, da so pazniki nesli marsikatero jetnika na dvorišče, ker sam ni mogel več pred puške.

CELICO ŠT. 54 IN 55 PRAZNIJO. POSLOVILNA PISMA JETNIKOV

Slovenski jetniki niso nikoli vedeli, kateri dan so si nemški krvniki izbrali za streljanje. Čim pa so veleli izprazniti celico št. 54 in 55, so vedeli, da bodo ta dan spet streljali. Tov. Zinka in Franja še danes spreleti srh, ko se spomnita vzdušja tistih strašnih dni. V izpraznjene celice so postavili dolgo mizo, na kateri je bil že pripravljen pisemski papir in svinčniki. Ko so žrtev tega dne napolnile celice, so pustili vrata odprta. Po vseh celicah je bila na tak dan smrtna tišina — odmevali so le koraki gestapovcev po hodnikih. V tej grozeči tišini so jetniki pisali svojcem zadnja pisma. Skozi odprta vrata je paznik lahko videl silko predsmrtno groze. Mnogim so živci popustili v tistem joku,

mnogi pa so tudi ponosno zvrnani napisali zadnje besede. Skupina moških, ki je pisma že zaključila, je stopila v kot in zapela presunljivo »Vigred se povrne... Ko so bili s pisanjem gotovi, so odšli v celico št. 55, odtod pa so jih peljali na dvorišče...

CITANJE SMRTNE OBSODBE IN STRELJANJE

Kot že omenjeno, mnogi jetniki niso mogli sami na dvorišče, bodisi da so imeli polomljene ude, bodisi da so bile rane še presveže in so zato onemogle odnesli pazniki. Ob steni je bilo 5 števil, pred katere so postavili žrtev. Rabeljsko delo je bilo opravljeno v nekaj minutah. Pred streljanjem je bilo slišati razne medklice jetnikov, ki so že bili pred puškami ali pa so čakali. Na dvorišču so bile že pripravljene krste in kamioni. Zagovina in pesek nista mogla popiti krvi stotih žrtev.

NAJMLAJŠI JETNIK

Silvo Grilančevo so aretirali nosečo. V zaporu so bili tudi njeni starši, sestra in mož. Ko se je bližal čas poroda, so sojetnice energično prosile in zahtevale, naj pošljejo porodnico v bolnišnico. Sprva so se protivili, češ, da se bo že v zaporu našla kakšna babica (poklicna babica je bila celo v isti celici z Grilančevo, vendar se ni hotela izdati), pozneje pa so pristali in so Silvo ponoči prepeljali v bolnišnico. Isto noč proti jutru je rodila. Peterček je bil zelo slaboten in je tehtal komaj 1,90 kg. Kljub vsej skrbi zdravnikov dr. Tomiška in dr. Pezdevška, da bi mater čim dalje zadržali v bolnišnici, je morala Grilančeva že drugi dan nazaj v zapor. Z njo je prišel tudi Peterček, ki je postal ljubljenček vseh jetnic in paznikov. Zinka je bila spet nared, da je materi preskrbela tečno hrano, da je lahko dojila. Izposlovala je tudi, da je oče, ki je bil tudi zaprt, lahko videl svojega otroka. Nemci so nekaj dni po porodu klicali očeta, naj na sodišču podpiše iz-

Peterček je sedaj že Peter

javo, da odstopa otroka nemški ustanovi »Mutter und Kind«. Ker tega ni hotel storiti, so ga odslovili z grožnjo »bomo že videli«. Klicali so ga še nekajkrat, da bi podpisal izjavo. Po treh mesecih so Peterčka ločili od matere in ga predali stari materi. Medtem so ustrelili že njenega očeta, njo pa poslali v taborišče Ravensbrück. Neki jetnik-mizar je napravil Silvi za spomin malo lično zibelko, katero je mati nedavno darovala muzeju NOB v Celju.

IMENA HAUPTMAN BIVŠI JETNIKI NE BOMO NIKOLI POZABILI

Ne morem zaključiti teh spominov, da ne bi na kratko omenila še nekaj najdrznejših podvigov paznika Haupt-

mana in njegove žene Zinke. Franjo Hauptman je imel med vojno ves čas na svojem stanovanju celo skladišče paketov. Posrečilo se mu je skoro do zadnjega izročiti jetnikom. Nekoč je s pelerino ogrnjen in natovorjen z dvema kovčkoma in hlebeci kmečkega kruha pod pazduho prišel do kuhinje, kjer je komendant ravno zasliševal paznike po vprašanju nedovoljenega donajanja hrane jetnikom. Mirnost ga je rešila, da je pred očmi gestapovcev prinesel težko prtljago v II. nadstropje. Potem je prežal s paketi pod palerino, kdaj bo nemški paznik odnesel pete. Čim se je to zgodilo, je brž odklenil celico, vrgel paket naslovljencu in vrata spet zaklenil. Njegova žena Zinka pa se je te naloge lotila bolj previdno. Stopila je do inšpektorja in prosila, če lahko da od nedovoljenih paketov najboljše marljivim pericam-kriminalkam. Ko je dobila dovoljenje, je z dobro roko delila vse vprek med politične jetnice, nekaj pa seveda tudi kriminalkam. Z izdatno toplo hrano je skrivaj hranila tudi jetnike, ki so jo gestapovci zaprli v »enico« in jo 6 dni pustili brez vsake hrane.

Hauptmana sta tudi nepretrogoma prenašala pošto jetnikov do svojcev in obratno. Marsikdaj je tako hitro sporočilo rešilo več življenj, ko so bili pravočasno uničeni seznama ljudi, ki so sodelovali v OF.

Se in še bi lahko naštevali njuna uspešna posredovanja, vsestransko pomoč in mnogokrat naravnost junaška dejanja, vendar na kratko: ta skromna Celjana sta za trpeče Celjane in okoličane med vojno toliko napravila, da ju ne smemo in ne moremo pozabiti.

Marica Zorko-Freče:

»POČAŠČENI PLAKATI«

Kolikokrat premišlujem še danes, kakšna predanost ideji, pogum in požrtvovalnost ter doslednost je bila v prvih organizatorjih upora. Pred očmi mi vstajajo podob prvih borcev in organizatorjev osvobodilnega gibanja v Celju leta 1941, sekretarja Mestnega komiteja KPS Toneta Grčarja, Miloša Zidanskega, Dušana Finžgarja, Bibe Roka, inž. Rada Iršiča, kurirke Štefke Stiblerjeve in male Nade, ki je po nalogu Dušana Kvedra prišla iz Slovenj Gradca v Celje in se vsa predala političnemu delu.

V razburkanem življenjskem neredu, iskani od gestapa, vedno na poti in cesti, brez sigurnega kota, so pripravljali odgovorne akcije in morali med redkimi Slovenci še zbirati sodelavce, katerih sodelovanje je bilo sicer važno, vendar le drobno napram njihovem delu in naporom.

Ko danes, v teh pogojih našega dela gledam nazaj, ne najdem besed, ki bi izrazile veličino in pomembnost njihovih dejanj in žrtev.

Nekoč, v prvih začetkih mojega aktivističnega dela, mi je sekretar Tone Grčar poveril prvo, odgovornejšo nalogo. »Danes popoldne boš nesla plakate v Migojnice,« je dejal. Pri tem me je pozorno opazoval, kakšen učinek bo storila name ta naloga. Ne vem, če se mi je posrečilo prikriti notranji nemir in tesnobo, ki sem jo tedaj začutila.

Kje jih dobim? sem rahlo vprašala. Povedal mi je kraj in gesto in dodal: »Nosi previdno! Ko prideš v Migojnice, pojdi k hišici na hričeku. Tiho pokliči »Julka«, če se ti takoj nihče ne oglasi, pojdi in ti bo povedala Kranjčeva mama, kje boš odložila plakate. Kranjčeva mama me je že poznala, zato za njo ni bilo treba gesla.

Na pot... Kmalu potem sem s precej tesnimi občutji, vendar z nekim ponosom hitela po Mariborski cesti v mizarstvo delavnico Stiblna, ki mi je izročil plakate. Dve polni torbi, da sta se komaj zapirali, sem dala na kolo in se odpeljala. Noge so bile nekam težke, izpraševala sem se, kako se bo končal dan. Vseeno pa me je navdajal neki ponos in veselje, da sem soudeležena

Tovariša v trpljenju

pri taki akciji, ki bo pošteno razdražila kri Nemcem.

Ko sem privozila do mesta, kjer stoji sedaj občinski LO, je prijahal na konju kulturbundovsko oblečen mladi Weren, me pozdravil in sturmno salutiral. Vse se je nasmejalo v meni, ko sem pomislila, kakšno čast je izkazal mojim plakatom!

S tem dobrim začetkom sem nadaljevala pot po Ljubljanski cesti, kjer se mi je iznenada pridružil nemški orožnik. »Kdo ve, ali ni kdo izdal kaj vozim?« mi je šinilo na pamet, in ko se je isti ponudil, da mi odvzame na svoje kolo težko breme, se je bojazen stopnjevala. Zahvalila sem se mu in razgovarjala z njim prisiljeno, vendar na moč prijazno o brezpomembnih stvareh. Ves čas pa sem si mislila: če ve, kaj nosim, je to moja prva in zadnja pot, če pa ne sluti, potem imajo ti zaupani plakati kaj varno in »častno« spremstvo.

V Žalcu sva se razšla, misleč, da sem tudi jaz na mestu. Ko sem se prepričala, da ga ni več za mano, sem se globoko oddahnila in zavila proti Grizam. Toda, čakala me je nova preizkušnja. Pri mostu sta stražila dva orožnika,

verjetno zaradi akcije, ki je bila pred dnevi v bližini Libov in sta bila ob tej priliki ubita dva Nemca.

Kdo ve, ali pregledujejo, kaj ljudje prenašajo — mi je šinilo v možgane. Vozila sem se počasi, da se prepričam. Toda cesta je bila prazna, le ženska s težko otovorjenim košem je prišla s polja in šla mirno mimo njih. To mi je vrnilo pogum in prav počasi sem se peljala mimo. Vprašala sta me, zakaj tako počasi vozim, jaz pa sem jim prijazno odgovorila, da imam dovolj časa. Ko pa sem bila preko mosta in sta se postavili orožniki zgubili za mano, sem potisnila v breg, da je bilo veselje.

Namuznila sem se, ko sem spoznala, da je to pot bila že tretjič važnejša »ženska«, kot pa torbi.

Mala hišica na hričeku je samevala. Julke Cilenškove ni bilo. Kranjčeva mama mi je pozakala drvarnico, mesto, kje naj spravim plakate pod premoč. Vse sem storila, kot mi je bilo naročeno in olajšana sem se vračala v Celje.

Ko sem se vrnila domov, me je že čakal Biba Rök. — Dal mi je novo nalogo. To in naslednje sem izvrševala že smelejše, prve pa nisem in ne bom nikoli pozabila.

HOTEL „SAVINJA“ - CELJE

s svojimi obrati:

gostilna »PRI MOSTU«

KOLODVORSKA RESTAVRACIJA

čestitajo gostom k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

MLINSKO PODJETJE CELJE

nudi potrošnikom v svojih mlinih: MEDLOG, VRBJE, SEMPE-TER, ZAGORJE, SLOV. KONJICE in SEVNICA vse vrste kvalitnih mlevskih izdelkov

Pridružuje se čestitkam k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

„VARTEKS“

Trgovina s konfekcijo

Celje, Trg V. kongresa

čestita svojim cenjenim strankam k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

FINOMEHANIKA v Leskoškovi ulici čestita svojim cenjenim strankam k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

Lesno podjetje Lava - Celje

Vam nudi vse vrste rezanega lesa. Vršni vsa parketarska dela in ima na zalogi parket. — Pridružuje se čestitkam k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje.

MERKUR

TRGOVINA Z MESANIM BLAGOM CELJE ZELEZNINA — SPECERIJA

Solidna postrežba — Nizke cene — Svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem čestita k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

Trgovsko podjetje

„Vesna“

CELJE

Galanterija v Stanetovi ulici, Drogerija v Prešernovi ulici, Parfumerija na Trgu V. kongresa, čestita k prazniku mesta Celja in Dnevu vstaje

NAJBOLJŠA REKLAMA JE OGLAS v Celjskem tedniku